

Europeiska unionens officiella tidning

C 194

fyrtonionde årgången

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

18 augusti 2006

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning	Sida
	I Meddelanden	
	Kommissionen	
2006/C 194/01	Eurons växelkurs	1
2006/C 194/02	Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd för att främja riskkapitalinvesteringar i små och medelstora företag ⁽¹⁾	2
2006/C 194/03	Statligt stöd – Slovenien – Statligt stöd nr C 20/2006 (f.d. N 30/2006) – Påstått statligt stöd till Novoles Straža – Uppmaning att inkomma med synpunkter enligt artikel 88.2 i EG-fördraget ⁽¹⁾	22
2006/C 194/04	Statligt stöd – Slovenien – Statligt stöd nr C 19/2006 (f.d. N 29/2006) – Påstått statligt stöd till Javor Pivka – Uppmaning att inkomma med synpunkter enligt artikel 88.2 i EG-fördraget ⁽¹⁾	26
2006/C 194/05	Statligt stöd – Slovakien – Statligt stöd nr C 21/2006 (f.d. N 635/2005) – Regionalstöd till varvet Slovenské lodenice Komárno – Uppmaning att inkomma med synpunkter enligt artikel 88.2 i EG-fördraget ⁽¹⁾	30
2006/C 194/06	Statligt stöd – Tyskland – Statligt stöd C 25/2006 (ex E 1/2006) – Riktlinjer för statligt regionalstöd för 2007–2013 – Medlemsstaten godtar inte lämpliga åtgärder – Inledande av det formella granskningsförfarandet enligt artikel 88.2 i EG-fördraget – Uppmaning enligt artikel 88.2 i EG-fördraget att inkomma med synpunkter ⁽¹⁾	35
2006/C 194/07	Meddelande om inflationsjustering av vissa belopp som fastställs i Liv- och skadeförsäkringsdirektiven	38
2006/C 194/08	Omstruktureringsåtgärder – Beslut om en omstruktureringsåtgärd avseende Faro Compagnia di Assicurazioni e Riassicurazioni s.p.a. (Offentliggörande enligt artikel 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/17/EG av den 19 mars 2001 om rekonstruktion och likvidation av försäkringsföretag)	39
2006/C 194/09	Beslut om att inte göra invändningar mot en anmäld koncentration (Ärende COMP/M.4207 – Campina/Fonterra Co-operative Group/JV) ⁽¹⁾	40

SV

II *Förberedande rättsakter*

.....

III *Upplysningar*

Kommissionen

2006/C 194/10

Inbjudan att lämna projektförslag – GD EAC nr 45/06 – Beviljande av bidrag till inrättande och utveckling av plattformar och åtgärder för att främja och stödja rörlighet för lärlingar och andra ungdomar som genomgår grundläggande yrkesutbildning 41

I

(Meddelanden)

KOMMISSIONEN

Eurons växelkurs ⁽¹⁾

17 augusti 2006

(2006/C 194/01)

1 euro =

Valuta			Kurs	Valuta			Kurs
USD	US-dollar		1,2879	SIT	slovensk tolar		239,63
JPY	japansk yen		148,56	SKK	slovakisk koruna		37,415
DKK	dansk krona		7,4616	TRY	turkisk lira		1,8546
GBP	pund sterling		0,67910	AUD	australisk dollar		1,6808
SEK	svensk krona		9,1940	CAD	kanadensisk dollar		1,4384
CHF	schweizisk franc		1,5779	HKD	Hongkongdollar		10,0140
ISK	isländsk krona		88,64	NZD	nyzeeländsk dollar		2,0072
NOK	norsk krona		8,0780	SGD	singaporiensk dollar		2,0242
BGN	bulgarisk lev		1,9558	KRW	sydkoreansk won	1	237,54
CYP	cypriotiskt pund		0,5759	ZAR	sydafrikansk rand		8,7175
CZK	tjeckisk koruna		28,024	CNY	kinesisk yuan renminbi		10,2628
EEK	estnisk krona		15,6466	HRK	kroatisk kuna		7,2845
HUF	ungersk forint		274,05	IDR	indonesisk rupiah	11	710,23
LTL	litauisk litas		3,4528	MYR	malaysisk ringgit		4,729
LVL	lettisk lats		0,6959	PHP	filippinsk peso		65,799
MTL	maltesisk lira		0,4293	RUB	rysk rubel		34,4050
PLN	polsk zloty		3,8718	THB	thailändsk baht		48,444
RON	rumänsk leu		3,5204				

⁽¹⁾ Källa: Referensväxelkurs offentliggjord av Europeiska centralbanken.

GEMENSKAPENS RIKTLINJER FÖR STATLIGT STÖD FÖR ATT FRÄMJA RISKKAPITALINVESTERINGAR I SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG

(2006/C 194/02)

(Text av betydelse för EES)

1 INLEDNING**1.1 Riskkapital som ett gemenskapsmål****1.2 Erfarenheterna av statligt stöd till riskkapital****1.3 Avvägningstestet för statligt stöd till riskkapitalinvesteringar****1.3.1 Handlingsplanen för statligt stöd och avvägningstestet****1.3.2 Marknadsmisslyckanden****1.3.3 Instrumentets lämplighet****1.3.4 Stimulanseffekt och nödvändighet****1.3.5 Stödets proportionalitet****1.3.6 Negativa effekter och sammantagen avvägning****1.4 Kontroll av statligt stöd i form av riskkapital****2 TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH DEFINITIONER****2.1 Tillämpningsområde****2.2 Definitioner****3 TILLÄMPLIGHETEN AV ARTIKEL 87.1 PÅ RISKKAPITAL****3.1 Allmänt tillämpliga texter****3.2 Förekomsten av stöd på tre nivåer****3.3 Stöd av mindre betydelse****4 BEDÖMNING AV OM RISKKAPITALSTÖD ÄR FÖRENLIGT ENLIGT ARTIKEL 87.3 C I EG-FÖRDRAGET****4.1 Allmänna principer****4.2 Stödform****4.3 Villkor för förenlighet med den gemensamma marknaden****4.3.1 Högsta tillåtna delinvestering****4.3.2 Begränsning till finansiering i sådd-, start- och expansionsfaserna****4.3.3 Förekomst av investeringsinstrument som omfattar eget kapital och därmed likställt kapital****4.3.4 Privata investerares deltagande****4.3.5 Investeringar i vinstsyfte****4.3.6 Affärsmässig förvaltning****4.3.7 Branschriktning**

5 **INGÅENDE GRANSKNING AV RISKKAPITALÅTGÄRDERNAS FÖRENLIGHET**

5.1 **Ingående granskning av stödåtgärder**

5.2 **Positiva effekter av stödet**

5.2.1 *Förekomsten av marknadsmisslyckanden och bevis för dessa*

5.2.2 *Instrumentets lämplighet*

5.2.3 *Stimulanseffekt och frågan om stödet verkligen är nödvändigt*

5.2.3.1 *Affärsmässig förvaltning*

5.2.3.2 *Investeringskommitté*

5.2.3.3 *Åtgärdens eller fondens storlek*

5.2.3.4 *Förekomsten av affärsänglar*

5.2.4 *Proportionalitet*

5.3 **Negativa effekter av stödet**

5.3.1 *Utträngning*

5.3.2 *Annan snedvridning av konkurrensen*

5.4 **Avvägning och beslut**

6 **KUMULERING**

7 **SLUTBESTÄMMELSER**

7.1 **Övervakning och rapportering**

7.2 **Ikraftträdande och giltighet**

7.3 **Lämpliga åtgärder**

1 **INLEDNING**

1.1 **Risckapital som ett gemenskapsmål**

Risckapital används för kapitalinvesteringar i företag som anses ha stor tillväxtpotential under de tidiga tillväxtfaserna. Risckapital efterfrågas i regel av företag med stor tillväxtpotential som inte har tillräcklig tillgång till kapitalmarknaderna, och erbjuds av investerare som är beredda att ta stora risker i utbyte mot möjligheten att få större avkastning än normalt på det investerade kapitalet.

I sitt meddelande till Europeiska rådets vårmöte, *Att arbeta tillsammans för tillväxt och sysselsättning – Nystart för Lissabonstrategin* ⁽¹⁾, behandlar kommissionen den otillräckliga tillgången på risckapital till nystartade, innovativa företag. Kommissionen har tagit olika initiativ, till exempel *Gemensamma europeiska resurser för mikroföretag till medelstora företag* (Jeremie), som är ett gemensamt initiativ från kommissionen och Europeiska investeringsfonden för att åtgärda bristen på risckapital till små och medelstora företag i vissa regioner. Med utgångspunkt från de erfarenheter som gjorts vid tillämpningen av de finansiella instrumenten enligt det fleråriga programmet för företag och företagare, särskilt för små och medelstora företag som antogs genom rådets beslut 2000/819/EG ⁽²⁾ har kommissionen föreslagit ett instrument för innovativa små och medelstora företag med hög tillväxt inom ramen för programmet för konkurrenskraft och innovation, som kommer att antas inom kort och omfattar perioden 2007–2013 ⁽³⁾. Instrumentet kommer att ge innovativa små och medelstora företag ökad tillgång till kapital genom att på marknadsvillkor investera i risckapitalfonder som riktar sig till små och medelstora företag i de tidiga tillväxtfaserna och expansionsfasen.

⁽¹⁾ KOM(2005) 24.

⁽²⁾ EGT L 333, 29.12.2000, s. 84. Beslutet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 1776/2005/EG (EUT L 289, 3.11.2005, s. 14).

⁽³⁾ KOM(2005) 121 slutlig.

Kommissionen behandlade frågan om riskkapitalfinansiering i sitt meddelande med titeln Financing SME Growth – Adding European Value, som antogs den 29 juni 2006 ⁽¹⁾. Kommissionen har också betonat vikten av att minska och omdirigera det statliga stödet för att åtgärda marknadsmisslyckanden och för att öka den ekonomiska effektiviteten och stimulera forskning, utveckling och innovation. Kommissionen har därför åtagit sig att omarbota reglerna för statligt stöd, bland annat för att underlätta tillgång till finansiering och riskkapital.

Kommissionen uppfyllde sitt åtagande genom att i juni 2005 offentliggöra "Handlingsplan för statligt stöd – Mindre men bättre riktat statligt stöd: en plan för reform av det statliga stödet 2005 – 2009" ("handlingsplanen för statligt stöd") ⁽²⁾. I handlingsplanen för statligt stöd betonades vikten av att förbättra affärsklimatet och göra det lättare att snabbt starta nya företag. Handlingsplanen för statligt stöd aviserade en översyn av meddelandet om statligt stöd och riskkapital ⁽³⁾ för att söka åtgärda marknadsmisslyckanden som konstaterats i fråga om tillgång till riskkapital för nystartade och unga innovativa små och medelstora företag, framför allt genom att göra bestämmelserna i meddelandet om statligt stöd och riskkapital mer flexibla.

Det är marknadens huvuduppgift att erbjuda tillräckligt med riskkapital inom gemenskapen, men det råder kapitalbrist på riskkapitalmarknaden. Denna bestående ofullkomlighet på kapitalmarknaden innebär att utbudet inte motsvarar efterfrågan till ett för båda parter godtagbart pris, vilket påverkar de europeiska små och medelstora företagen negativt. Kapitalbristen gäller främst innovativa och oftast nya högteknologiföretag med stor tillväxtpotential. Bristen på kapital kan emellertid också påverka ett bredare spektrum av nyare och äldre företag i olika sektorer med lägre tillväxtpotential som inte kan finansiera sina utvidgningsprojekt utan externt riskkapital.

Denna brist på eget kapital kan motivera att statligt stöd beviljas i vissa väl avgränsade fall. Korrekt riktat statligt stöd i form av riskkapital kan vara ett effektivt sätt att åtgärda de marknadsmisslyckanden som konstaterats på detta område och att få fram privat kapital.

Dessa riktlinjer ersätter meddelandet om statligt stöd och riskkapital. I riktlinjerna anges på vilka villkor statligt stöd till riskkapitalinvesteringar kan anses förenligt med den gemensamma marknaden. Det anges också i vilka fall det är fråga om statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget och de kriterier som kommissionen kommer att tillämpa vid bedömningen av om riskkapitalåtgärderna är förenliga med artikel 87.3 i EG-fördraget.

1.2 Erfarenheterna av statligt stöd till riskkapital

Dessa riktlinjer har utarbetats mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts vid tillämpningen av meddelandet om statligt stöd och riskkapital. Kommissionen har även beaktat de synpunkter som den har tagit emot i samband med offentliga samråd med medlemsstater och berörda aktörer om översynen av meddelandet om statligt stöd och riskkapital, handlingsplanen för statligt stöd och meddelandet om statligt stöd till innovation ⁽⁴⁾.

Kommissionens erfarenheter och de synpunkter som inkommit i samband med samråden har visat att meddelandet om statligt stöd och riskkapital oftast har fungerat väl i praktiken, men också att det behövs en mer flexibel tillämpning av reglerna och att reglerna måste anpassas till den förändrade situationen på riskkapitalmarknaden. Erfarenheten har också visat att det för vissa typer av riskkapitalinvesteringar inom vissa områden inte alltid har varit möjligt att uppfylla villkoren i meddelandet om statligt stöd och riskkapital, och att riskkapitalet i dessa fall inte på ett ändamålsenligt sätt har kunnat kompletteras med statligt stöd. Dessutom har erfarenheten visat att riskkapitalfonder som beviljats statligt stöd överlag har dålig lönsamhet.

⁽¹⁾ KOM(2006) 349.

⁽²⁾ KOM(2005) 107 slutlig – SEK(2005) 795.

⁽³⁾ EGT C 235, 21.8.2001, s. 3.

⁽⁴⁾ KOM(2005) 436 slutlig.

Som en lösning på dessa problem införs en större flexibilitet i de här riktlinjerna, så att medlemsstaterna bättre kan rikta in sina riskkapitalåtgärder på marknadsmisslyckandet i fråga. Riktlinjerna innehåller också en förfinad ekonomisk metod för att bedöma om riskkapitalåtgärderna är förenliga med EG-fördraget. Redan i meddelandet om statligt stöd och riskkapital grundade sig bedömningen av stödordningars förenlighet på en ganska avancerad ekonomisk analys, som koncentrerades på marknadsmisslyckandets omfattning och på hur åtgärden skulle riktas. Således framgick det redan av meddelandet om statligt stöd och riskkapital vilken huvudinriktning en förfinad ekonomisk analys skulle få. En del av kriterierna måste emellertid finslipas ytterligare för att garantera att åtgärden bättre inriktas på marknadsmisslyckandet i fråga. Riktlinjerna innehåller också bestämmelser som skall garantera att investeringsbeslut i högre grad fattas i vinstsyfte och på professionella grunder för att ytterligare uppmuntra privata investerare att saminvestera tillsammans med staten. Kommissionen har också ansträngt sig för att förtydliga meddelandet om statligt stöd och riskkapital i de fall där erfarenheten visat att detta är nödvändigt.

1.3 Avvägningstestet för statligt stöd till riskkapitalinvesteringar

1.3.1 Handlingsplanen för statligt stöd och avvägningstestet

I handlingsplanen för statligt stöd har kommissionen betonat vikten av att stärka det ekonomiska synsättet i analysen av statligt stöd. Det gäller att väga de möjliga positiva effekterna av åtgärden när det gäller ett mål av gemensamt intresse mot de eventuella negativa effekterna i form av snedvridning av konkurrensen och handeln. Avvägningstestet, som beskrivs i handlingsplanen för statligt stöd, består av tre steg av vilka de två första gäller de positiva effekterna och det sista de negativa effekterna och den samlade avvägningen.

- 1) Är stödåtgärden inriktad på ett väldefinierat mål av gemensamt intresse, till exempel tillväxt, sysselsättning, sammanhållning eller miljö?
- 2) Är stödet väl utformat för att uppnå målet av gemensamt intresse, dvs. kan det föreslagna stödet avhjälpa marknadsmisslyckandet eller bidra till att något annat mål kan nås?
 - i) Är statligt stöd en lämplig åtgärd?
 - ii) Finns det en stimulanseffekt, dvs. ändrar stödet företagets eller investerarnas handlingsmönster?
 - iii) Är stödåtgärden proportionell, dvs. skulle samma ändring av handlingsmönstret kunna uppnås med mindre stöd?
- 3) Är snedvridningen av konkurrensen och påverkan på handeln begränsad, så att de positiva effekterna överväger totalt sett?

Avvägningstestet är också viktigt för utformningen av regler för statligt stöd och för bedömningen av ärenden som omfattas av dessa.

1.3.2 Marknadsmisslyckanden

De erfarenheter som kommissionen gjort vid tillämpningen av meddelandet om statligt stöd och riskkapital har visat att det inte är fråga om ett allmänt marknadsmisslyckande på riskkapitalmarknaden inom gemenskapen. Kommissionen medger dock att det finns brister på marknaden när det gäller vissa typer av investeringar under vissa av företagets utvecklingsfaser. Bristerna är en följd av dålig matchning mellan utbud och efterfrågan på riskkapital och de kan generellt beskrivas som en kapitalbrist.

Kapitalfinansiering, särskilt när det gäller små företag, innebär många utmaningar både för investeraren och det företag som är föremål för investeringen. På utbudssidan måste investeraren noga analysera inte bara den säkerhet som erbjuds (i likhet med en långivare) utan hela företagsstrategin för att kunna bedöma investeringens vinstmöjligheter och de risker som är förknippade med den. Investeraren måste också kunna kontrollera att företagets ledning genomför företagsstrategin på ett bra sätt. Slutligen måste investeraren utforma och genomföra en exitstrategi för att få en riskanpassad avkastning på det investerade kapitalet genom att sälja sin andel i det företag som varit föremål för investeringen.

På efterfrågesidan måste företaget förstå fördelarna och riskerna med den externa kapitalfinansieringen för att fullfölja satsningen och utarbeta sunda verksamhetsplaner för att säkerställa att det har tillgång till nödvändiga resurser och mentorskap. Företagen kan drabbas av mycket stora finansieringsproblem om de saknar internt kapital, inte har den säkerhet som krävs för att få skuldkonsolidering eller inte har ett gott rykte som låntagare. Dessutom måste företaget dela kontrollen med en utomstående investerare, som i regel inte bara innehar en del av det egna kapitalet, utan också kan påverka företags beslut.

Följden är att matchningen mellan utbud och efterfrågan på riskkapital kan vara ineffektiv, så att det inte finns tillräckligt med riskkapital på marknaden och företagen inte får finansiering trots att de har en bra företagsmodell och goda tillväxtutsikter. Kommissionen anser att ofullständig eller asymmetrisk information är den främsta orsaken till marknadsmisslyckanden på riskkapitalmarknaderna som särskilt påverkar tillgången på kapital till små och medelstora företag och företag i tidiga faser.

Ofullständig eller asymmetrisk information kan bland annat orsaka följande:

- a) Transaktions- och förmedlingskostnader: Potentiella investerare möter flera svårigheter när det gäller att samla tillförlitlig information om framtidsperspektiven för små och medelstora företag eller nya företag och därefter att övervaka och stödja företags utveckling. Detta gäller särskilt höginnovativa eller riskfyllda projekt. Små transaktioner är mindre attraktiva för investeringsfonder på grund av relativt höga kostnader för investeringsbedömning och andra transaktionskostnader.
- b) Riskovillighet: Investerare kan bli mer motvilliga att tillhandahålla riskkapital till små och medelstora företag om den information de får är ofullständig eller asymmetrisk. Med andra ord leder ofullständig eller asymmetrisk information till att riskovilligheten blir större.

1.3.3 Instrumentets lämplighet

Kommissionen anser att statligt stöd till riskkapital kan vara ett lämpligt instrument inom de gränser och på de villkor som anges i dessa riktlinjer. Man måste dock komma ihåg att tillhandahållandet av riskkapital i första hand är en kommersiell verksamhet som inbegriper kommersiella beslut. I detta sammanhang kan mer allmänna strukturåtgärder utan statligt stöd bidra till ett ökat utbud av riskkapital, till exempel åtgärder för att främja företagandet, införande av en mer neutral beskattning av olika former av finansiering som erbjuds små och medelstora företag (till exempel kapitaltillskott, outdelad vinst och skuldfinansiering), främjande av marknadsintegration och lättnader i lagstiftningen, bland annat i fråga om investeringsbegränsningarna för vissa slag av finansinstitut (t.ex. pensionsfonder) och de administrativa reglerna för att starta företag.

1.3.4 Stimulanseffekt och nödvändighet

Statligt stöd till riskkapital måste leda till en nettoökning av tillgången på riskkapital till små och medelstora företag, särskilt genom att privata investerare stimuleras att investera. Risken för att medlen förfelar sitt syfte, eller att stimulanseffekten uteblir, innebär att en del företag som finansieras med hjälp av offentliga stödåtgärder skulle ha kunnat få finansiering på samma villkor även utan statligt stöd (utträngningseffekt). Det finns tecken på att så sker, även om det inte kan dokumenteras. Detta innebär att de offentliga medlen används på ett ineffektivt sätt.

Kommissionen anser att stöd i form av riskkapital som uppfyller villkoren i dessa riktlinjer garanterar att stödet har en stimulanseffekt. Behovet av att skapa stimulans beror på hur omfattande marknadsmisslyckandet är i förhållande till olika typer av åtgärder och stödmottagare. Därför anges olika kriterier i form av delinvesteringarnas storlek per målföretag, privata investerares andel och överväganden som särskilt gäller företags storlek och vilken utvecklingsfas som finansieras.

1.3.5 Stödets proportionalitet

Behovet av incitament beror på hur omfattande marknadsmisslyckandet är i förhållande till olika typer av åtgärder, stödmottagare och de små och medelstora företagens utvecklingsskede. En riskkapitalåtgärd är väl utformad om stödet i alla avseenden är nödvändigt för att stimulera kapitaltillskott till små och medelstora företag i sådd-, start- och de tidiga tillväxtfaserna. Statligt stöd är ineffektivt om det går utöver vad som är nödvändigt för att locka fram mer riskkapital. För att se till att stödet begränsas till vad som är absolut nödvändigt är det av yttersta vikt att en betydande andel av finansieringen kommer från privata investerare och att investeringarna görs i vinstsyfte och förvaltas på affärsmässiga grunder.

1.3.6 Negativa effekter och sammantagen avvägning

I EG-fördraget anges att kommissionen skall kontrollera statligt stöd inom gemenskapen. Därför måste kommissionen vara vaksam och se till att åtgärderna är välriktade och inte leder till en allvarlig snedvridning av konkurrensen. När kommissionen fattar beslut om huruvida beviljande av offentliga medel till åtgärder för att främja riskkapital är förenligt med den gemensamma marknaden, kommer den att så långt som möjligt sträva efter att minska följande riskkategorier:

- a) Risken för "utträngning", vilket innebär att åtgärder som finansieras med offentliga medel avhåller potentiella investerare från att erbjuda kapital. Detta skulle på sikt kunna motverka privata investeringar i nystartade små och medelstora företag och till slut öka kapitalbristen samtidigt som det skapar ett behov av ytterligare offentlig finansiering.
- b) Risken för att fördelar för investerare eller investeringsfonder otillbörligt snedvrider konkurrensen på riskkapitalmarknaden i förhållande till de konkurrenter som inte får samma fördelar.
- c) Risken för att ett överutbud av offentligt riskkapital till målföretag som inte investeras affärsmässigt kan hjälpa ineffektiva företag att hålla sig flytande och på ett konstlat sätt öka deras värde, vilket gör det mycket mindre lockande för privata investerare att förse dessa företag med riskkapital.

1.4 Kontroll av statligt stöd i form av riskkapital

Riskkapitalinvesteringar i företag kan inte kopplas till det traditionella begreppet "stödberättigande kostnader" som används vid kontrollen av statligt stöd. Det begreppet bygger på vissa specificerade kostnader som är stödberättigande och på att högsta tillåtna stödnivå har fastställts. De många olika modeller för riskkapitalåtgärder som medlemsstaterna utarbetat innebär också att kommissionen inte kan fastställa strikta kriterier för om åtgärderna är förenliga med den gemensamma marknaden. Bedömningen av riskkapital innebär därför ett avsteg från det traditionella sättet att kontrollera statligt stöd.

Eftersom meddelandet om statligt stöd och riskkapital har visat sig fungera väl i praktiken när det gäller riskkapital, har kommissionen beslutat fortsätta med samma metod som i meddelandet om statligt stöd och riskkapital för att på sätt få kontinuitet i arbetet.

2 TILLÄMPNINGSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

2.1 Tillämpningsområde

Dessa riktlinjer gäller endast riskkapitalordningar som är riktade till små och medelstora företag. Avsikten är inte att riktlinjerna skall utgöra en rättslig grund för att förklara enskilda åtgärder som syftar till att förse ett enskilt företag med kapital förenliga med den gemensamma marknaden.

Riktlinjerna bör inte användas för att ifrågasätta förenligheten av statligt stöd som uppfyller kriterierna i andra riktlinjer, rambestämmelser eller förordningar som antagits av kommissionen.

Kommissionen kommer att rikta särskild uppmärksamhet mot behovet av att förhindra att dessa riktlinjer används för att kringgå principerna i befintliga rambestämmelser, riktlinjer och förordningar.

Riskkapitalåtgärder får inte riktas till följande typer av företag:

- a) Företag i svårigheter enligt definitionen i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter ⁽¹⁾.
- b) Företag inom varvsindustrin ⁽²⁾ samt kol- ⁽³⁾ och stålindustrin ⁽⁴⁾.

Riktlinjerna gäller inte investeringar i exportverksamhet, dvs. stöd som är direkt kopplat till de exporterade kvantiteterna, åtgärder för att skapa och driva ett distributionsnät eller för andra löpande utgifter i samband med export och inte heller stöd som förutsätter att inhemska varor används i stället för importerade varor.

2.2 Definitioner

I dessa riktlinjer avses med

- a) **eget kapital**: ägarandel i ett företag representerat av de aktier som emitterats till investerare,
- b) **privat kapital**: privata kapitalinvesteringar (i motsats till offentliga) i företag som inte är noterade på en aktiebörs, bland annat riskkapital, ersättningskapital och uppköp,
- c) **investeringsinstrument i form av kapital likställt med eget kapital**: instrument som ger innehavaren (investeraren/långgivaren) en avkastning som i huvudsak grundar sig på vinster eller förluster i det underliggande målföretaget och som inte har någon säkerhet vid betalningsförsummelse – definitionen tar fasta på innehållet snarare än formen,
- d) **skuldfinansieringsinstrument**: lån och andra finansieringsinstrument för vilka säkerhet har ställts åtminstone delvis och där den viktigaste komponenten är att de ger långivaren/investeraren en fast minimiavkastning – definitionen tar fasta på innehållet snarare än formen,
- e) **såddkapital**: finansiering av analys, bedömning och utveckling av ett nytt koncept före nyetableringen,
- f) **startkapital**: finansiering av produktutveckling och inledande marknadsföring hos företag som ännu inte har sålt sin produkt eller tjänst på affärsmässiga grunder och ännu inte gör någon vinst,
- g) **kapital i inledningsskedet**: sådd- och startkapital,
- h) **expansionskapital**: finansiering av tillväxt och expansion i ett företag som kan göra ett nollresultat eller gå med vinst – finansieringen används för att öka produktionskapaciteten, för marknads- eller produktutveckling eller som ytterligare rörelsekapital,
- i) **riskvilligt kapital (venture capital)**: investeringar i onoterade företag som görs av investeringsfonder (riskkapitalfonder) som i egenskap av huvudmän förvaltar enskilda personers eller institutioners medel eller interna medel – inbegriper finansiering i inledningsskedet och expansionskapital, men inte ersättningskapital eller uppköp,

⁽¹⁾ EUT C 244, 1.10.2004, s. 2.

⁽²⁾ I dessa riktlinjer gäller definitionerna i rambestämmelserna om statligt stöd till varvsindustrin, EUT C 317, 30.12.2003, s. 11.

⁽³⁾ Med stenkol avses i dessa riktlinjer högvärdigt, medelvärdigt och lågvärdigt kol av klass A och B enligt den klassificering som Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa fastställt i det internationella systemet för kodifiering av kol.

⁽⁴⁾ I dessa riktlinjer gäller definitionen i bilaga I i riktlinjerna för statligt regionalstöd för 2007-2013, EUT C 54, 4.3.2006, s. 13.

- j) **ersättningskapital**: köp av befintliga aktier i ett företag från ett annat kapitalinvesteringsbolag eller från en annan eller andra aktieägare – ersättningskapital kallas även "secondary purchase",
- k) **riskkapital**: finansiering av företags egna kapital och därmed likställt kapital under de tidiga tillväxtfaserna (sådd-, start- och expansionsfasen), till exempel informella investeringar från affärsänglar, riskvilligt kapital och alternativa börsmarknader som är specialiserade på små och medelstora företag, bland annat tillväxtföretag (nedan kallade investeringsinstrument),
- l) **riskkapitalåtgärder**: ordningar för att tillhandahålla eller främja stöd i form av riskkapital,
- m) **börsintroduktion**: aktierna i ett företag börjar säljas eller distribueras till allmänheten för första gången,
- n) **uppföljningsinvestering**: ytterligare en investering i ett företag efter en första investering,
- o) **uppköp**: åtminstone en kontrollerande andel av ett företags aktiekapital köps från de nuvarande aktieägarna i syfte att ta över företagets tillgångar och verksamhet genom förhandling eller ett uppköpserbjudande,
- p) **exitstrategi**: strategi genom vilken en riskkapitalfond eller en private equity-fond avvecklar innehav enligt en plan för att uppnå maximal avkastning, bland annat utförsäljning, avskrivningar av investeringar, återbetalning av preferensaktier/preferenslån, försäljning till en annan riskkapitalinvestor, försäljning till ett finansinstitut, försäljning genom offentlig emission (inbegripet börsintroduktion),
- q) **små och medelstora företag**: små och medelstora företag i den mening som avses i kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag ⁽¹⁾ och varje annan förordning som ersätter den förordningen,
- r) **målföretag**: ett företag i vilket en investerare eller investeringsfond planerar att investera,
- s) **affärsänglar**: välbärgade privatpersoner som investerar direkt i nya och växande onoterade företag (såddfinansiering) och står till tjänst med rådgivning, i regel som ersättning för en andel i företaget – affärsänglar kan också göra andra långsiktiga investeringar,
- t) **stodområden**: regioner som omfattas av undantagen i artikel 87.3 a eller c i EG-fördraget.

3 TILLÄMPLIGHETEN AV ARTIKEL 87.1 PÅ RISKKAPITAL

3.1 Allmänt tillämpliga texter

Det finns redan åtskilliga offentliggjorda dokument från kommissionen som erbjuder en tolkning av huruvida enskilda åtgärder kan omfattas av definitionen av statligt stöd och som kan vara relevanta för riskkapitalåtgärder. Det gäller bland annat 1984 års meddelande om statliga kapitaltillskott ⁽²⁾, 1998 års meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag ⁽³⁾ samt tillkännagivandet om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd i form av garantier ⁽⁴⁾. Kommissionen kommer också i fortsättningen att tillämpa dessa dokument när den bedömer om riskkapitalåtgärder utgör statligt stöd.

⁽¹⁾ EGT L 10, 13.1.2001, s. 33. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1040/2006 (EUT L 187, 8.7.2006, s. 8).

⁽²⁾ EG-bulletinen 9/1984, återgiven i Europeiska gemenskapernas konkurrensrätt, del II A, s. 133.

⁽³⁾ EGT C 384, 10.12.1998, s. 3.

⁽⁴⁾ EGT C 71, 11.3. 2000, s. 14.

3.2 Förekomsten av stöd på tre nivåer

Riskkapitalåtgärder innebär ofta komplicerade system för att främja riskkapital, då myndigheterna stimulerar en grupp av ekonomiska aktörer (investerare) att erbjuda finansiering till en annan grupp (små och medelstora målföretag). Beroende på hur denna åtgärd utformas, och även om myndigheternas avsikt endast varit att gynna den senare gruppen, kan resultatet bli att företag på antingen den ena nivån eller på båda nivåerna blir mottagare av statligt stöd. I de flesta fall innebär åtgärden dessutom att det inrättas en fond eller ett annat investeringsinstrument vid sidan av investerarna och de företag i vilka investeringen görs. I sådana fall måste man också överväga om fonden eller instrumentet kan betraktas som ett företag som beviljas statligt stöd.

I detta sammanhang betraktas finansiering med medel som inte är statliga medel i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget som finansiering som tillhandahålls av privata investerare. Detta gäller särskilt finansiering genom Europeiska investeringsbanken eller Europeiska investeringsfonden.

Kommissionen kommer att ta hänsyn till följande faktorer när den avgör om statligt stöd föreligger på någon av de olika nivåerna ⁽¹⁾.

Stöd till investerare. En privat investerare får en fördel om en åtgärd gör det möjligt för denne att göra investeringar i ett eller flera företags egna kapital eller därmed likställt kapital, på villkor som är fördelaktigare än de villkor som gäller för offentliga investerare eller fördelaktigare än de villkor som skulle ha gällt om investeringen gjorts utan åtgärden. En sådan fördel kan ta sig olika uttryck (se avsnitt 4.2 i dessa riktlinjer). Detta gäller även om åtgärden får den privata investeraren att ge det mottagande företaget eller de mottagande företagen en förmån. Om däremot en normal ekonomisk aktör i en marknadsekonomi skulle godta att göra investeringen även utan statliga åtgärder, anser kommissionen att offentliga och privata investerare investerar på samma villkor och att åtgärden därför inte utgör statligt stöd. Detta antas vara fallet bara om offentliga och privata investerare delar exakt samma över- och undervärderingsrisker och ersättningar och har samma förtursrätt och om oberoende privata investerare i regel står för minst 50 % av åtgärdens finansiering.

Stöd till en investeringsfond, investeringsinstrument eller dess förvaltare. I allmänhet anser kommissionen att investeringsfonder eller investeringsinstrument inte själva är stödmottagare, utan förmedlande instrument som för över stöd till investerarna eller till de företag som är föremål för investeringen. Däremot kan till exempel skatteåtgärder eller andra åtgärder som innebär direkta överföringar till ett investeringsinstrument eller en befintlig fond med ett stort antal olika investerare och med karaktären av ett självständigt företag utgöra stöd, om inte investeringen görs på villkor som skulle godtas av en normal ekonomisk aktör i en marknadsekonomi och därför inte ger mottagaren någon fördel. På samma sätt är det fråga om stöd till fondens förvaltare eller förvaltningsföretag om deras ersättning inte helt motsvarar en marknadsmässig ersättning i liknande situationer. Det finns däremot ett antagande om att det inte är fråga om stöd om förvaltarna eller förvaltningsföretaget väljs genom ett öppet anbudsförfarande eller om de inte får några andra statliga förmåner.

Stöd till de företag som är föremål för investeringar. Om statligt stöd ges till investerarna, investeringsinstrumentet eller investeringsfonden kommer kommissionen i regel att anse att detta stöd åtminstone delvis förs över till målföretagen, som därmed alltså också får statligt stöd. Detta är fallet även om fondförvaltarnas beslut att investera bygger på rent affärsmässiga grunder.

⁽¹⁾ Det bör dock noteras att statliga garantier till förmån för investeringar i riskkapital med större sannolikhet innehåller ett inslag av stöd till investeraren än vad som är fallet med traditionella lånegarantier, som normalt sett anses utgöra stöd till låntagaren snarare än till långivaren.

Om investeringen görs på villkor som skulle vara godtagbara för en privat investerare i en marknadsekonomi även utan något inslag av statligt stöd, så kommer de företag som är föremål för investeringen inte att betraktas som stödmottagare. I sådana fall kommer kommissionen att granska om investeringsbeslutet görs i strikt vinstsyfte och är kopplat till en rimlig verksamhetsplan och rimliga prognoser samt till en klar och realistisk exitstrategi. Viktigt är också valet av fondförvaltare eller förvaltningsföretag och dessas investeringsmandat samt hur stor procentandel som kommer från privata investerare och i vilken grad dessa deltar i investeringen.

3.3 Stöd av mindre betydelse

Finansiering i form av riskkapital omfattas inte av artikel 87.1 i EG-fördraget om finansieringsbeloppet ligger under nivån för stöd av mindre betydelse i den mening som avses i kommissionens förordning (EG) nr 69/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse ⁽¹⁾ och kommissionens förordning (EG) nr 1860/2004 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse inom jordbruks- och fiskerisektorn ⁽²⁾. Det är mer komplicerat att tillämpa regeln om stöd av mindre betydelse i samband med riskkapitalåtgärder, eftersom det är svårare att beräkna stödet och eftersom stöd kan ges inte bara till målföretagen utan även till andra investerare. När dessa svårigheter har övervunnits är dock regeln om stöd av mindre betydelse tillämplig. Om det stöd som ges inom ramen för en stödordning inte överskrider tröskelvärdet för stöd av mindre betydelse till varje enskilt företag under en treårsperiod, är det därför ingen tvekan om att stödet till dessa företag och/eller investerare ligger inom de föreskrivna gränserna.

4 BEDÖMNING AV OM RISKKAPITALSTÖD ÄR FÖRENLIGT ENLIGT ARTIKEL 87.3 C I EG-FÖRDRAGET

4.1 Allmänna principer

I artikel 87.3 c i EG-fördraget anges att stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter kan anses förenligt med den gemensamma marknaden när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. Efter att ha gjort ett avvägningstest av det slag som beskrivs i avsnitt 1.3 kommer kommissionen att förklara en riskkapitalåtgärd förenlig endast om den finner att stödåtgärden leder till en ökad tillgång till riskkapital utan att påverka handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. I detta avsnitt anges vissa villkor som skall vara uppfyllda för att kommissionen skall betrakta stöd i form av riskkapital som förenligt med artikel 87.3 c.

Om kommissionen har fått en fullständig anmälan som visar att alla de villkor som fastställs i detta avsnitt är uppfyllda, kommer den att försöka göra en snabb bedömning av stödet inom de tidsfrister som fastställs i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget ⁽³⁾. För vissa typer av riskkapitalåtgärder som inte uppfyller alla de villkor som fastställs i detta avsnitt kommer kommissionen att göra en mer ingående bedömning av det slag som beskrivs i avsnitt 5.

Om stöd ges även till målföretag och tillhandahållandet av riskkapital är knutet till kostnader som är stödberättigande enligt någon annan förordning, några andra rambestämmelser eller några andra riktlinjer, kan den texten komma att tillämpas för att granska om stödet är förenligt med den gemensamma marknaden.

⁽¹⁾ EGT L 10, 13.1.2001, s. 30.

⁽²⁾ EUT L 325, 28.10.2004, s. 4.

⁽³⁾ EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

4.2 Stödform

Det är i regel medlemsstaten som väljer stödform och detta gäller även riskkapitalåtgärder. Kommissionen kommer i sin bedömning av sådana åtgärder att granska om de uppmuntrar privata investerare att tillhandahålla riskkapital till målföretagen och om det är sannolikt att åtgärderna kommer att leda till att investeringsbeslut fattas på affärsmässiga grunder (dvs. i rent vinstsyfte). Detta förklaras närmare i avsnitt 4.3.

Kommissionen anser att bland annat följande former av åtgärder kan leda till detta resultat:

- a) Bildande av investeringsfonder (riskkapitalfonder) där staten är partner, investerare eller deltagare, även om det är på mindre förmånliga villkor än andra investerare.
- b) Garantier till riskkapitalinvesterare eller riskkapitalfonder för en viss andel av eventuella investeringsförluster, eller garantier för lån till investerare eller fonder för investeringar i riskkapital, under förutsättning att de offentliga medel som ges för att täcka eventuella förluster inte överstiger 50 % av det nominella investeringsbelopp som garantin avser.
- c) Andra finansiella instrument som tillhandahåller ytterligare investeringskapital till riskkapitalinvesterare eller riskkapitalfonder.
- d) Skatteincitament till investeringsfonder och/eller deras förvaltare, eller till investerare för att göra riskkapitalinvesteringar.

4.3 Villkor för förenlighet med den gemensamma marknaden

Det finns ett antal faktorer som är viktiga för att garantera att stödet har en stimulanseffekt och att det är absolut nödvändigt, såsom anges i avsnitt 1.3.4. Grunden för detta är att statligt stöd skall avse ett visst marknadsmisslyckande, för vilket det finns tillräckliga bevis. I dessa riktlinjer fastställs därför särskilda tröskelvärden för delinvesteringar i små och medelstora målföretag i deras tidiga faser. För att stödet skall begränsas till minsta möjliga är det dessutom avgörande att delvis offentligt finansierade investeringar i små och medelstora målföretag görs i vinstsyfte och förvaltas på affärsmässiga grunder. Kommissionen kommer att anse att en riskkapitalåtgärd har en stimulanseffekt, är nödvändig och proportionerlig och att resultatet av avvägningen är positivt om de villkor som anges nedan är uppfyllda.

Åtgärder som uttryckligen inbegriper investeringsinstrument kommer att bedömas enligt avsnitt 5 i dessa riktlinjer och inte enligt de villkor som anges i det här avsnittet.

4.3.1 Högsta tillåtna delinvestering

Riskkapitalåtgärden skall omfatta delinvesteringar som, oavsett om de helt eller delvis finansieras med statligt stöd, inte får överskrida 1,5 miljoner euro per målföretag (små och medelstora företag) under en tolv månadersperiod.

4.3.2 Begränsning till finansiering i sådd-, start- och expansionsfaserna

Riskkapitalåtgärden skall begränsas till att tillhandahålla småföretag eller medelstora företag i stödområden finansiering fram till expansionsfasen. Den skall begränsas till att tillhandahålla finansiering till medelstora företag utanför stödområden fram till startfasen.

4.3.3 Förekomst av investeringsinstrument som omfattar eget kapital och därmed likställt kapital

Minst 70 % av riskkapitalåtgärdens sammanlagda budget skall utgöras av ett investeringsinstrument som omfattar eget kapital och därmed likställt kapital till små och medelstora målföretag. När kommissionen bedömer sådana instrument kommer den att beakta instrumentets ekonomiska innehåll, inte dess benämning eller hur investerarna klassificerat instrumentet. Kommissionen kommer särskilt att ta hänsyn till hur stor del av risken i målföretagets satsning som investeraren tar på sig, de förluster investeraren eventuellt kan komma att drabbas av, huruvida avkastningen beror av företagets vinst eller om det är fråga om en fast avkastning samt investerarens förtursrätt om företaget går i konkurs. Kommissionen kan också ta hänsyn till hur investeringsinstrumentet behandlas i nationella författningar, finansiella regler och redovisningsregler, om dessa är konsekventa och relevanta för klassificeringen.

4.3.4 Privata investerares deltagande

Minst 50 % av investeringarna inom ramen för riskkapitalåtgärden skall finansieras av privata investerare, eller minst 30 % om åtgärderna riktar sig till små och medelstora företag i stödområden.

4.3.5 Investeringar i vinstsyfte

Riskkapitalåtgärden skall garantera att beslut om att investera i målföretag görs i vinstsyfte. Detta är fallet när skälet till investeringen är en betydande vinstpotential och kontinuerligt stöd till målföretag i detta syfte.

Detta kriterium anses uppfyllt om följande villkor är uppfyllda:

- a) Åtgärden har ett betydande inslag av privata investerare (se avsnitt 4.3.4), som på affärsmässiga grunder (dvs. enbart i vinstsyfte) investerar direkt eller indirekt i målföretagens egna kapital.
- b) Det finns en verksamhetsplan för varje investering med detaljerade uppgifter om produkt, försäljning och lönsamhetsutveckling samt med en förhandsbedömning av projektets bärkraft.
- c) Det finns en klar och realistisk exitstrategi för varje investering.

4.3.6 Affärsmässig förvaltning

En riskkapitalåtgärd eller riskkapitalfond måste förvaltas affärsmässigt. Ledningsgruppen skall agera som chefer inom den privata sektorn och sträva efter att maximera avkastningen för sina investerare. Detta kriterium anses uppfyllt om samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Det finns ett avtal mellan deltagarna i fonden och en professionell fondförvaltare eller ett förvaltningsföretag, där det föreskrivs att förvaltarens ersättning är kopplad till resultatet och där fondens mål och en tidsplan för investeringarna finns angivna.
- b) Privata marknadsinvesterarar deltar i beslutsfattandet, till exempel genom en investerarkommitté eller en rådgivande kommitté.
- c) Fonderna förvaltas enligt bästa praxis och är föremål för offentlig tillsyn.

4.3.7 Branschriktning

Om många privata branschfonder koncentrerar sig på vissa innovativa tekniker eller till och med branscher (till exempel sjuk- och hälsovård, informationsteknik, bioteknik) kan kommissionen godkänna att riskkapitalåtgärder riktas till en viss bransch, under förutsättning att åtgärden omfattas av dessa riktlinjer enligt avsnitt 2.1.

5 INGÅENDE GRANSKNING AV RISKKAPITALÅTGÄRDERNAS FÖRENLIGHET

Detta avsnitt gäller riskkapitalåtgärder som inte uppfyller alla de villkor som fastställs i avsnitt 4. Dessa åtgärders förenlighet måste granskas närmare med hjälp av det avvägningstest som beskrivs i del 1.3, eftersom det är nödvändigt att se till att åtgärderna inriktas på rätt marknadsmisslyckande och eftersom det finns en större risk för eventuell utträngning av privata investerare och snedvridning av konkurrensen.

Granskningen av åtgärdernas förenlighet med EG-fördraget kommer att bygga på ett antal positiva och negativa faktorer. Ingen faktor är avgörande i sig, och inte heller kan en viss grupp av dem betraktas som tillräcklig för att säkerställa att en åtgärd är förenlig. I vissa fall kan åtgärdens utformning vara avgörande för faktorernas tillämplighet och den betydelse de kan tillmätas.

Medlemsstaterna skall lämna alla uppgifter och bevis de anser vara till nytta för bedömningen av en åtgärd. Kommissionens bedömning och den bevisnivå som krävs beror på omständigheterna i ärendet och kommer att stå i proportion till det marknadsmisslyckande som avhjälpas och risken för utträngning av privata investerare.

5.1 Ingående granskning av stödåtgärder

Följande typer av riskkapitalåtgärder som inte uppfyller ett eller flera av villkoren i avsnitt 4 kommer att granskas mer ingående. Skälet till detta är att det är mindre uppenbart att det föreligger ett marknadsmisslyckande som behöver avhjälpas och att det finns en större risk för utträngning av privata investerare eller för snedvridning av konkurrensen.

a) ***Åtgärder som innebär delinvesteringar över tröskelvärdet 1,5 miljoner euro per litet eller medelstort målföretag under varje tolv månadersperiod***

Kommissionen är medveten om att riskkapitalmarknaden ständigt förändras och att det i vissa fall finns en kapitalbrist. Den känner också till att marknadsmisslyckanden påverkar företag i olika utsträckning beroende på hur stort företaget är, i vilket utvecklingsskede det befinner sig och i vilken ekonomisk sektor det är verksamt. Därför är kommissionen beredd att överväga att förklara riskkapitalåtgärder som innebär delinvesteringar som överstiger tröskelvärdet på 1,5 miljoner euro per företag och år förenliga med den gemensamma marknaden, förutsatt att tillräckliga bevis för marknadsmisslyckandet läggs fram.

b) ***Åtgärder som finansierar expansionsfasen för medelstora företag utanför stödområden***

Kommissionen medger att vissa medelstora företag utanför stödområden kan ha svårt att få tillgång till riskkapital även i expansionsfasen, trots att det finns möjligheter för företag som har en betydande omsättning eller sammanlagd balansomslutning att få finansiering. Därför är kommissionen beredd att i vissa fall överväga att förklara åtgärder som delvis riktas till medelstora företag i expansionsfasen förenliga med den gemensamma marknaden, förutsatt att tillräckliga bevis för marknadsmisslyckandet läggs fram.

c) ***Åtgärder som innebär uppföljningsinvesteringar i målföretag som redan fått kapitaltillskott i form av stöd för senare finansieringsomgångar, även utöver de allmänna tröskelvärdena och företagens tidiga tillväxtfaser***

Kommissionen medger vikten av att uppföljningsinvesteringar görs i målföretag som redan fått kapitaltillskott i de tidiga faserna, för finansieringsomgångar som kan överskrida de högsta tillåtna tröskelvärdena för delinvesteringar och sträcka sig bortom företagens tidiga tillväxtfaser fram till avvecklingen av grundinvesteringen. Detta kan vara nödvändigt för att undvika att det offentliga deltagandet i dessa finansieringsomgångar urvattnas, samtidigt som man säkerställer fortsatt finansiering till målföretagen så att både offentliga och privata investerare kan dra full nytta av de riskfyllda investeringarna. Under dessa omständigheter och med beaktande av målsektorns och målföretagens särdrag är kommissionen därför beredd att överväga att förklara uppföljningsinvesteringar förenliga med den gemensamma marknaden, förutsatt att de står i ett rimligt förhållande till grundinvesteringen och fondens storlek.

- d) **Åtgärder som tillåter ett lägre deltagande från privata investerare än 50 % utanför stödområden eller lägre än 30 % i stödområden**

Variationerna mellan de olika medlemsstaterna är stora när det gäller hur marknaden för privat riskkapital har utvecklats. I vissa fall kan det vara svårt för staten att hitta privata investerare, varför kommissionen kan överväga att förklara åtgärder där det privata deltagandet ligger under de tröskelvärden som anges i avsnitt 4.3.4 förenliga med den gemensamma, förutsatt att medlemsstaterna lämnar tillräckliga bevis för marknadsmisslyckandet.

Detta problem kan vara ännu större vid riskkapitalåtgärder som är inriktade på små och medelstora företag i stödområden. I sådana fall kan företagets brist på kapital vara ännu större, eftersom företagen befinner sig långt från riskkapitalcentra, befolkningstätheten är låg och privata investerare är mer ovilliga att ta risker. Dessa små och medelstora företag kan också påverkas av faktorer på efterfrågesidan, till exempel svårigheten att utarbeta en bärkraftig, investeringsfärdig affärsidé, en mer outvecklad kapitalkultur och en motvilja hos ledningen att förlora kontrollen över företaget genom inblandning av riskkapital.

- e) **Åtgärder som möjliggör att såddkapital ges till små företag och som kan omfatta i) ett mindre deltagande eller inget deltagande av privata investerare eller ii) dominans av investeringsinstrument i form av lån i stället för eget kapital eller därmed likställt kapital**

Företag på såddstadiet är särskilt utsatta för marknadsmisslyckanden, eftersom eventuella investeringar innebär extremt stora risker och eftersom företagaren behöver noggrann handledning i denna avgörande fas. Detta avspeglas också i privata investerares ovilja att bidra med såddkapital och den nästan totala avsaknaden av sådana investerare, vilket innebär att risken för utträngning är mycket liten eller obefintlig. Dessutom är risken för en eventuell snedvridning av konkurrensen mindre, eftersom dessa småföretag befinner sig mycket långt från marknaden. Det kan därför finnas skäl för kommissionen att förhålla sig mer positiv till åtgärder som inriktas på såddstadiet, också med tanke på att sådana åtgärder kan vara mycket viktiga för skapandet av tillväxt och sysselsättning i EU.

- f) **Åtgärder som uttryckligen inbegriper ett investeringsinstrument**

Ett investeringsinstrument kan göra det lättare för investerare och små och medelstora målföretag att finna varandra, och kan på så sätt förbättra tillgången på riskkapital till sådana företag. När det rör sig om marknadsmisslyckanden som berör de företag som investeringsinstrumentet riktar sig till är det möjligt att instrumentet inte kommer att fungera effektivt utan finansiella incitament. Investerarna kan till exempel anse att den typ av investeringar som instrumentet riktar sig till inte är attraktiva i jämförelse med investeringar med större delinvesteringar eller investeringar i mer etablerade företag eller mer etablerade marknader, trots att målföretagen har en klar vinstpotential. Därför är kommissionen beredd att överväga att förklara åtgärder som uttryckligen inbegriper ett investeringsinstrument förenliga med den gemensamma, förutsatt att tillräckliga bevis för ett klart definierat marknadsmisslyckande lämnas in.

- g) **Kostnader i samband med en första rekognoscering av företag för investeringsändamål, fram till den fas då en noggrann granskning görs ("sökknostnader")**

Riskkapitalfonder eller deras förvaltare kan ha vissa kostnader för att hitta små och medelstora företag före den fas som innebär en noggrann granskning. Bidrag som ges för att täcka en del av dessa "sökknostnader" skall uppmuntra fonderna eller deras förvaltare att ägna sig mer åt att söka efter företag än de annars skulle göra. Detta kan också vara till förmån för de berörda små och medelstora företagen, även om sökningen inte leder till någon investering, eftersom den ger företagen möjlighet att få större erfarenhet av riskkapitalfinansiering. Det kan därför finnas skäl för kommissionen att inta en mer positiv hållning till bidrag som täcker en del av riskkapitalfondernas eller förvaltarnas kostnader för sökning efter företag, förutsatt att följande villkor är uppfyllda: De stödberättigande kostnaderna skall vara begränsade till "sökknostnader" som avser små och medelstora företag i sådd- eller startstadiet i fall då kostnaderna inte har lett till några investeringar, och får inte omfatta fondernas juridiska och administrativa kostnader. Vidare får bidraget inte överstiga 50 % av de stödberättigande kostnaderna.

5.2 Positiva effekter av stödet

5.2.1 Förekomsten av marknadsmisslyckanden och bevis för dessa

För riskkapitalåtgärder som omfattar delinvesteringar i målföretag som går utöver de villkor som fastställs i avsnitt 4, särskilt de villkor som gäller ett tröskelvärde för delinvesteringar per litet eller medelstort målföretag på 1,5 miljoner under en tolv månadsperiod, uppföljningsinvesteringar eller finansiering av expansionsfasen för medelstora företag utanför stödområden och åtgärder som uttryckligen inbegriper ett investeringsinstrument, kommer kommissionen att kräva ytterligare bevis för att det föreligger ett marknadsmisslyckande på varje nivå där det kan vara fråga om stöd innan den förklarar den planerade riskkapitalåtgärden förenlig med den gemensamma marknaden. Sådana bevis skall grunda sig på en oberoende undersökning som visar kapitalbristnivån i de företag och sektorer som riskkapitalåtgärden är inriktad på. Relevanta uppgifter är tillgången på riskkapital och kapitalanskaffning samt riskkapitalbranschens betydelse för den lokala ekonomin. Uppgifterna bör helst avse perioder på tre till fem år före genomförandet av åtgärden och bör även avse framtiden med utgångspunkt från rimliga prognoser om sådana finns tillgängliga. Till de bevis som kan lämnas in hör även följande:

- a) Kapitalanskaffningens utveckling under de fem senaste åren, även jämfört med motsvarande nationella eller europeiska genomsnitt.
- b) Oanvända medel i dagsläget.
- c) De statsstödda investeringsprogrammets andel av de totala riskkapitalinvesteringarna under de senaste tre till fem åren.
- d) Procentandelen nystartade företag som får riskkapital.
- e) Investeringarnas fördelning på olika kategorier efter investeringsbelopp.
- f) En jämförelse per segment av antalet inlämnade verksamhetsplaner med antalet gjorda investeringar (investeringsbelopp, sektor, finansieringsomgång osv.).

För åtgärder som är inriktade på små och medelstora företag i stödområden måste de relevanta uppgifterna kompletteras med eventuella andra relevanta bevis som visar att regionala särdrag motiverar den planerade åtgärden. Följande faktorer kan vara av betydelse:

- a) En uppskattning av hur mycket kapitalbristen förvärras av det perifera läget och andra regionala särdrag, särskilt uppgifter om totalt investerat riskkapital, antalet fonder eller investeringsinstrument i området eller på nära håll, tillgången på kompetenta chefer, antalet transaktioner och transaktionernas genomsnittliga och minsta volym, om detta är känt.
- b) Särskilda lokala ekonomiska uppgifter samt uppgifter om sociala eller historiskt betingade orsaker till underutbudet av riskkapital jämfört med relevanta genomsnittliga uppgifter eller situationen på nationell eller europeisk nivå, beroende på vilket som är relevant i varje enskilt fall.
- c) Eventuella andra relevanta indikatorer på en ökad grad av marknadsmisslyckande.

Medlemsstaterna kan lämna samma uppgifter flera gånger, förutsatt att marknadsvillkoren inte har förändrats. Kommissionen förbehåller sig rätten att ifrågasätta bevisens giltighet.

5.2.2 Instrumentets lämplighet

Ett viktigt inslag i avvägningstestet är om, och i vilken utsträckning, statligt stöd på riskkapitalområdet kan anses vara ett lämpligt instrument för att främja privata riskkapitalinvesteringar. Denna bedömning är nära förknippad med bedömningen av stimulanseffekten och stödets nödvändighet (se avsnitt 5.2.3).

I sin noggranna bedömning kommer kommissionen att ta särskild hänsyn till en eventuell konsekvensbedömning av den planerade åtgärden som medlemsstaten gjort. Om medlemsstaten har övervägt andra åtgärdsalternativ och fastställt och för kommissionen visat fördelarna med att använda ett selektivt instrument i form av statligt stöd, anses åtgärden vara ett lämpligt instrument. Kommissionen kommer också att bedöma bevis som avser andra åtgärder som vidtagits eller som kommer att vidtas för att åtgärda kapitalbristen, särskilt utvärderingar i efterhand och faktorer på utbuds- och efterfrågesidan som påverkar de små och medelstora företag som åtgärderna är inriktade på, för att se hur dessa åtgärder skulle samverka med den planerade riskkapitalåtgärden.

5.2.3 Stimulanseffekt och frågan om stödet verkligen är nödvändigt

Riskkapitalåtgärdernas stimulanseffekt har en avgörande betydelse för bedömningen av stödets förenlighet med den gemensamma marknaden. Kommissionen anser att åtgärder som uppfyller alla villkor i avsnitt 4 har en stimulanseffekt. I fråga om de åtgärder som behandlas i detta avsnitt är stimulanseffekten inte lika uppenbar. Därför kommer kommissionen att beakta även följande kriterier, som visar att investeringsbesluten fattas i vinstsyfte och att åtgärden förvaltas på affärsmässiga villkor i relevanta fall.

5.2.3.1 Affärsmässig förvaltning

Förutom de villkor som fastställs i avsnitt 4.3.6 kommer kommissionen att anse det positivt att riskkapitalåtgärden eller fonden förvaltas av branschskakkunniga från den privata sektorn eller av oberoende branschskakkunniga som valts genom ett öppet, icke-diskriminerande förfarande, helst ett öppet anbudsförfarande, med styrkt erfarenhet och en bakgrund inom kapitalinvesteringar, i bästa fall inom samma sektorer som fonden inriktar sig på, samt med kännedom om rättsliga och bokföringsmässiga aspekter av investeringen.

5.2.3.2 Investeringskommitté

Ytterligare en positiv faktor skulle vara om det fanns en investeringskommitté, fristående från fondförvaltningsföretaget och sammansatt av oberoende experter från den privata sektorn med betydande erfarenhet från målbranschen, och helst även av företrädare för investerare eller oberoende experter valda enligt ett öppet och icke-diskriminerande förfarande, helst ett öppet anbudsförfarande. Dessa experter skulle förse fondförvaltarna eller förvaltningsföretaget med analyser av det rådande och framtida marknadsläget samt kartlägga och föreslå potentiella målföretag med goda investeringsutsikter.

5.2.3.3 Åtgärdens eller fondens storlek

Kommissionen anser att det är positivt om en riskkapitalåtgärd har en så stor budget för investeringar i små och medelstora målföretag att man kan utnyttja stordriftsfördelar vid förvaltningen av fonden och möjligheten att sprida riskerna tack vare att man har en pool som består av ett tillräckligt antal investeringar. Fonden bör vara så stor att den med stor sannolikhet kan täcka transaktionskostnaderna och/eller finansieringen av målföretagens senare, mer lönsamma finansieringsfaser. Större fonder kommer att betraktas positivt även med hänsyn till målsektorn, förutsatt att risken för utträngning av privata investeringar och snedvridning av konkurrensen minimeras.

5.2.3.4 Förekomsten av affärsänglar

Vid åtgärder som avser såddkapital ser kommissionen positivt på att affärsänglar direkt eller indirekt deltar i investeringar i såddfasen, med tanke på att marknadsmisslyckanden har större betydelse i denna fas. Under sådana omständigheter är kommissionen beredd att förklara åtgärder förenliga med den gemensamma även om de inbegriper en dominans av skuldfinansieringsinstrument och bland annat innebär att de statliga medlen får en betydligt mer underordnad ställning och att affärsänglarna får förtursrätt till vinsten eller en större ersättning för sin kapitalinvestering eller sitt aktiva deltagande i förvaltningen av åtgärden/fonden eller målföretagen.

5.2.4 Proportionalitet

För att stödet skall vara förenligt med den gemensamma marknaden måste det begränsas till vad som är absolut nödvändigt. Det sätt på vilket proportionalitet kan uppnås blir med nödvändighet beroende av åtgärdens utformning. Åtgärden kommer dock inte att betraktas som proportionerlig om det inte finns någon mekanism för att kontrollera att investerarna inte överkompenseras, eller om förlustrisken helt och hållet axlas av den offentliga sektorn medan fördelarna enbart tillfaller de övriga investerarna.

Kommissionen anser att följande faktorer påverkar bedömningen av stödets proportionalitet i gynnsam riktning, eftersom de utgör bästa praxis:

- a) **Öppet anbudsförfarande för fondförvaltare.** Ett öppet, icke-diskriminerande anbudsförfarande för att välja de fondförvaltare eller det förvaltningsföretag som ger den bästa kombinationen av kvalitet och valuta för pengarna kommer att ses som något positivt, eftersom det begränsar kostnaderna (och eventuellt stödnivån) till lägsta möjliga nivå och också minimerar snedvridningen av konkurrensen.
- b) **Anbudsförfarande eller offentlig anbudsinfordran till investerarna.** Ett anbudsförfarande för att fastställa eventuella "förmånsvillkor" för investerarna, eller att sådana villkor görs tillgängliga för andra investerare. Detta kan göras i form av en offentlig anbudsinfordran till investerarna när en investeringsfond eller ett investeringsinstrument bildas, eller i form av en ordning (till exempel en garantiordning) som är öppen en längre period för nya aktörer.

5.3 Negativa effekter av stödet

När kommissionen bedömer riskkapitalåtgärders förenlighet med den gemensamma marknaden kommer den att väga de positiva effekterna mot de eventuella negativa effekterna i form av snedvridning av konkurrensen och risk för utträngning av privata investeringar. Eventuella negativa effekter måste analyseras på alla tre nivåer där stöd kan förekomma. Stöd till investerare, investeringsinstrument och investeringsfonder kan påverka konkurrensen på riskkapitalmarknaden negativt. Stöd till målföretag kan ha negativa effekter på de produktmarknader där dessa företag konkurrerar.

5.3.1 Utträngning

På riskkapitalmarknaden kan statligt stöd leda till att privata investeringar trängs ut. Det kan minska privata investerares vilja att finansiera små och medelstora målföretag och uppmuntra dem att vänta tills staten ger stöd till sådana investeringar. Risken för detta ökar ju större delinvestering det är fråga om, ju större företaget är och ju längre fram i utvecklingsfasen företaget befinner sig, eftersom utbudet av privat riskkapital ökar under sådana omständigheter.

Därför kommer kommissionen att kräva särskilda bevis när det gäller risken för utträngning för åtgärder som medger större delinvesteringar i små och medelstora målföretag, för uppföljningsinvesteringar, för finansiering av expansionsfasen i medelstora företag utanför stödområden, för åtgärder där andelen privata investerare är låg och för åtgärder som uttryckligen inbegriper ett investeringsinstrument.

Dessutom skall medlemsstaterna lägga fram bevis som styrker att det inte finns någon risk för utträngning, särskilt när det gäller den sektor, det segment eller den marknadsstruktur som är mål för åtgärden. Följande faktorer kan vara av betydelse:

- a) Antalet riskkapitalföretag, riskkapitalfonder eller investeringsinstrument som är verksamma på nationell nivå eller på regional nivå, om det är fråga om en regionalfond, samt deras verksamhetssegment.

- b) Storlek, tillväxtfas och bransch med avseende på de företag som är mål för åtgärden.
- c) Transaktionernas genomsnittliga storlek och eventuellt hur stor transaktionen måste vara för att fonderna eller investerarna skall granska den.
- d) Den totala mängden riskkapital som står till förfogande för de företag, sektorer och utvecklingsfaser som är målet för den aktuella åtgärden.

5.3.2 Annan snedvridning av konkurrensen

Eftersom de flesta av de små och medelstora målföretagen nyligen har etablerats på den marknad där de är verksamma, är det osannolikt att de har en betydande marknadsmakt och därmed att konkurrensen kommer att snedvridas i betydande utsträckning. Det kan dock inte uteslutas att riskkapitalåtgärder bidrar till att upprätthålla ineffektiva företag eller sektorer som annars skulle försvinna. Dessutom kan ett överutbud av riskkapital till ineffektiva företag på ett konstgjort sätt öka deras värde och därmed snedvrida riskkapitalmarknaden för investerarna, eftersom dessa skulle tvingas betala högre priser för att köpa dessa företag. Branschstöd kan framför allt upprätthålla produktionen inom sektorer utan konkurrens, medan regionalstöd framför allt kan leda till en ineffektiv fördelning av produktionsfaktorer mellan olika regioner.

När kommissionen analyserar dessa risker kommer den att ta särskild hänsyn till följande faktorer:

- a) Den totala lönsamheten över tiden för de företag som är föremål för investeringen samt utsikterna till framtida lönsamhet.
- b) Frekvensen av misslyckanden för de företag som omfattas av åtgärden.
- c) Högsta tillåtna delinvestering enligt åtgärden i förhållande till de små och medelstora målföretagens omsättning och kostnader.
- d) Överkapacitet inom den sektor som gynnas av stödet.

5.4 Avvägning och beslut

Mot bakgrund av de positiva och negativa effekter som beskrivs ovan gör kommissionen en avvägning av effekterna av riskkapitalåtgärden och avgör om de snedvridningar den leder till påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. Varje enskilt fall analyseras på grundval av en övergripande bedömning av de förutsebara positiva och negativa effekterna av det statliga stödet. Av denna orsak tillämpar kommissionen inte mekaniskt de kriterier som fastställs i dessa riktlinjer, utan gör en övergripande bedömning av deras relativa betydelse.

Kommissionen kan godkänna den anmälda stödåtgärden utan att inleda ett formellt granskningsförfarande. Den kan också inleda det formella granskningsförfarandet enligt artikel 6 i förordning (EG) nr 659/1999 och därefter avsluta det med ett beslut enligt artikel 7 i den förordningen. Om kommissionen avslutar ett formellt granskningsförfarande genom att fatta ett villkorat beslut enligt artikel 7.4 i förordning (EG) nr 659/1999, kan den förena ett godkännande med följande villkor, i syfte att begränsa en eventuell snedvridning av konkurrensen och garantera stödets proportionalitet:

- a) Om tröskelvärdena för delinvesteringarna per målföretag överskrids, kan kommissionen sänka det maximala belopp som föreslås per delinvestering eller fastställa ett maximalt finansieringsbelopp per målföretag.
- b) Om man planerar investeringar i expansionsfasen i medelstora företag utanför stödområden kan kommissionen begränsa investeringarna till framför allt sådd- och startfaserna, och/eller till en eller två omgångar och/eller begränsa delinvesteringarna till ett högsta belopp per målföretag.

- c) Om åtgärden omfattar uppföljningsinvesteringar, kan kommissionen fastställa gränser för det högsta belopp som får investeras i varje målföretag, för de stödberättigande investeringsfaserna och/eller för den längsta period för vilken stöd får ges. Kommissionen kommer samtidigt att ta hänsyn till vilken sektor som berörs och till hur stor fonden är.
- d) Om ett lägre deltagande från privata investerarens sida väntas, kan kommissionen kräva att detta deltagande skall ökas successivt under fondens livstid, med särskild hänsyn tagen till företagets utvecklingsfas, berörd sektor, parternas ställning när det gäller vinstdelning och förtur samt målföretagens eventuella lokalisering i stödområden.
- e) För åtgärder som endast avser såddkapital kan kommissionen kräva att medlemsstaterna ser till att staten får en lämplig avkastning på sin investering. Avkastningen skall stå i proportion till den risk som investeringen medför, framför allt om staten finansierar investeringen i form av kapital likställt med eget kapital eller genom skuldfinansieringsinstrument, vars avkastning bör vara knuten till exempelvis utnyttjanderättigheter (till exempel licensavgifter) som uppstår genom immateriella rättigheter som skapas till följd av investeringen.
- f) Kommissionen kan kräva olika avvägningar mellan förtursrätten och arrangemang för delning av vinster och förluster mellan staten och privata investerare.
- g) Kommissionen kan kräva striktare åtaganden när det gäller kumulering av riskkapitalstöd med stöd som beviljas enligt andra förordningar eller rambestämmelser om statligt stöd, trots vad som sägs i avsnitt 6.

6 KUMULERING

Om kapital som erbjuds ett målföretag genom en riskkapitalåtgärd som omfattas av dessa riktlinjer används för att finansiera investeringar eller andra stödberättigande kostnader enligt andra gruppundantagsförordningar, riktlinjer, rambestämmelser eller andra dokument som gäller statligt stöd, kommer de relevanta stödtaken eller högsta tillåtna stödbeloppen att sänkas med 50 % generellt och med 20 % för målföretag i stödområden under de första tre åren av riskkapitalinvesteringen och upp till det totalbelopp som mottagits. Denna sänkning gäller inte stödnivåer som fastställs i gemenskapsramarna för statligt stöd till forskning och utveckling ⁽¹⁾ eller några andra rambestämmelser eller gruppundantagsförordningar inom detta område.

7 SLUTBESTÄMMELSER

7.1 Övervakning och rapportering

Enligt rådets förordning (EG) nr 659/1999 och kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget ⁽²⁾ skall medlemsstaterna lämna årliga rapporter till kommissionen.

När det gäller riskkapitalåtgärder skall rapporterna innehålla en sammanfattande tabell med en uppdelning av de investeringar som gjorts av fonden eller inom ramen för riskkapitalåtgärden, inbegripet en förteckning över alla de företag som varit föremål för riskkapitalåtgärder. Rapporten skall också innehålla en kort beskrivning av investeringsfondernas verksamhet med detaljerade uppgifter om potentiella transaktioner som granskats och om de transaktioner som verkligen genomförts samt om investeringsinstrumentens resultat med uppgifter om det sammanlagda kapitalbelopp som samlats in genom instrumentet. Kommissionen kan kräva ytterligare uppgifter om det beviljade stödet för att granska om villkoren i kommissionens beslut om att godkänna stödåtgärden har iakttagits.

Årsrapporterna offentliggörs på kommissionens webbplats.

⁽¹⁾ EGT C 45, 17.2.1996, s. 5.

⁽²⁾ EUT L 140, 30.4.2004, s. 1.

Kommissionen anser att det krävs ytterligare åtgärder för att förbättra insynen i statligt stöd inom gemenskapen. Framför allt bör man se till att medlemsstaterna, de ekonomiska aktörerna, de berörda parterna och inte minst kommissionen själv lätt kan få tillgång till en fullständig version av alla gällande stödordningar för riskkapital.

Detta kan lätt uppnås genom att införa länkade webbplatser. Därför kommer kommissionen, när den granskar stödordningar för riskkapital, att systematiskt kräva att den berörda medlemsstaten offentliggör en fullständig version av alla slutliga stödordningar på Internet och lämnar uppgift till kommissionen om den internetadress där offentliggörandet skett.

Stödordningen får inte tillämpas innan uppgifterna har offentliggjorts på Internet.

Medlemsstaterna skall föra detaljerade register över alla riskkapitalåtgärder som beviljas stöd. Sådana register måste innehålla alla de uppgifter som krävs för att kontrollera att de villkor som fastställs i riktlinjerna har iakttagits, särskilt när det gäller delinvesteringarnas storlek, företagets storlek (litet eller medelstort), företagets utvecklingsstadium (sådd-, start- eller expansionsfasen), företagets verksamhetssektor (helst på fyrsiffrig nivå enligt Nace) och uppgifter om förvaltningen av fonderna och om alla andra kriterier som nämns i dessa riktlinjer. Dessa uppgifter skall bevaras i tio år från och med den dag då stödet beviljas.

Kommissionen kommer att begära att medlemsstaterna lämnar in dessa uppgifter för att göra en konsekvensbedömning av dessa riktlinjer tre år efter det att de har trätt i kraft.

7.2 Ikraftträdande och giltighet

Kommissionen kommer att tillämpa dessa riktlinjer från och med den dag då de offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*. Dessa riktlinjer ersätter 2001 års meddelande om statligt stöd och riskkapital.

Dessa riktlinjer upphör att gälla den 31 december 2013. Kommissionen kan, efter samråd med medlemsstaterna, ändra riktlinjerna före detta datum, om det finns väsentliga skäl för detta till följd av konkurrens- eller riskkapitalpolitiken, eller för att beakta gemenskapens politik på andra områden eller internationella åtaganden. I fall där det kan vara till hjälp kan kommissionen dessutom ytterligare klargöra sitt synsätt i vissa frågor. Kommissionen avser att se över riktlinjerna tre år efter det att de har trätt i kraft.

Efter det att dessa riktlinjer offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* kommer kommissionen att tillämpa dem på alla anmälda riskkapitalåtgärder som den skall fatta beslut om, även om åtgärderna anmälts före offentliggörandet av riktlinjerna.

I enlighet med kommissionens meddelande om vilka regler som är tillämpliga för att avgöra om ett statligt stöd är olagligt (*consecutio legis*)⁽¹⁾, tillämpar kommissionen följande instrument när det är fråga om oanmält stöd:

- a) Bestämmelserna i dessa riktlinjer, om stödet beviljats efter det att dessa riktlinjer offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
- b) Meddelandet om statligt stöd och riskkapital i alla andra fall.

7.3 Lämpliga åtgärder

Kommissionen föreslår medlemsstaterna följande lämpliga åtgärder på grundval av artikel 88.1 i EG-fördraget beträffande befintliga riskkapitalåtgärder.

Medlemsstaterna bör vid behov ändra sina befintliga riskkapitalåtgärder för att anpassa dem till dessa riktlinjer inom tolv månader efter det att riktlinjerna offentliggjorts.

Medlemsstaterna uppmanas att lämna sitt uttryckliga ovillkorliga samtycke till de föreslagna lämpliga åtgärderna inom två månader från den dag då dessa riktlinjer offentliggjorts. Om svar uteblir, kommer kommissionen att anta att medlemsstaten i fråga inte samtycker till de föreslagna åtgärderna.

⁽¹⁾ EGT C 119, 22.5.2002, s. 22.

STATLIGT STÖD – SLOVENIEN**Statligt stöd nr C 20/2006 (f.d. N 30/2006) – Påstått statligt stöd till Novoles Straža****Uppmaning att inkomma med synpunkter enligt artikel 88.2 i EG-fördraget**

(2006/C 194/03)

(Text av betydelse för EES)

Genom den skrivelse av den 16 maj 2006, som återges på det giltiga språket på de sidor som följer på denna sammanfattning, underrättade kommissionen Slovenien om sitt beslut att inleda ett förfarande enligt artikel 88.2 i EG-fördraget avseende ovannämnda stöd.

Berörda parter kan inom en månad från dagen för offentliggörandet av denna sammanfattning och den därpå följande skrivelsen inkomma med sina synpunkter. Synpunkterna skall sändas till följande adress:

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Registreringsenheten för statligt stöd
Kontor: SPA3, 6/5
B-1049 Bryssel
Fax: (32-2) 296 12 42

Synpunkterna kommer att meddelas Slovenien. Den tredje part som inkommer med synpunkter kan skriftligen begära konfidentiell behandling av sin identitet, med angivande av skälen för begäran.

SAMMANFATTNING

euro till avgångsvederlag och omskolningsåtgärder samt ett privat lån på 4,6 miljoner euro till finansiell rekonstruktion.

I. FÖRFARANDE

1. Den 27 maj 2004 antog den slovenska regeringen en resolution om att bevilja det slovenska företaget Lesna Industrija Straža d.d. (nedan kallat "Novoles Straža") vissa ekonomiska medel. Detta anmäldes aldrig till kommissionen, eftersom stödet hade godkänts av den slovenska kommittén för övervakning av statligt stöd den 23 april 2004, dvs. före anslutningen till EU. Mot bakgrund av kommissionens praxis om att den rättsakt som den berörda nationella myndigheten åberopar när den beviljar stöd skall vara vägledande, skulle åtgärden utgöra nytt stöd och skulle därför ha anmälts enligt artikel 88 i EG-fördraget och bedömas enligt artikel 87 i EG-fördraget.

II. BESKRIVNING AV STÖDET

2. Novoles Straža är ett slovenskt företag som tillverkar halvfabrikat av trä såsom panel, plywood och faner men också möbler såsom stolar och bord. Företaget drabbades av ekonomiska svårigheter under 2003.
3. Därför har företaget utarbetat en femårig omstruktureringsplan (2004–2008) om en ny inriktning på företagets verksamhet, skuldsanering och en omstrukturering av såväl fabriken som anställningsstrukturen. För att klara av detta får företaget en lånegaranti från staten på 0,8 miljoner euro till teknisk omstrukturering, ett statligt stöd på 1,2 miljoner

III. BEDÖMNING

4. Kommissionen anser att åtgärden utgör statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget. I detta skede betvivlar kommissionen att åtgärden är förenlig med den gemensamma marknaden, särskilt gemenskapens riktlinjer om stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter 1999⁽¹⁾.
5. För det första är kommissionen inte säker på att företaget visade de vanliga tecknen på ett företag i svårigheter, eftersom försäljningen ökade 2003 och lagerkvantiteterna fortsatte att minska år 2002. För det andra står det inte helt klart hur omstruktureringsplanen skulle kunna hjälpa företaget att återställa sin långsiktiga lönsamhet. För det tredje betvivlar kommissionen att företaget tillhandahöll ett betydande eget bidrag till omstruktureringen, eftersom det påstådda bidraget i form av egna medel inte förefaller trovärdigt med tanke på att företaget inte hade några medel att tillgå och inte kunde få finansiering från sina investerare. För det fjärde betvivlar kommissionen att principen om att stöd bara skall beviljas en gång har efterlevts, eftersom företaget fick omstruktureringsstöd 1999. Slutligen är kommissionen osäker på om den kan godta att inga kompenserande åtgärder vidtagits i detta fall.

⁽¹⁾ Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter, EGT C 288, 9.10.1999, s. 2.

I enlighet med artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 kan allt olagligt stöd återkrävas från mottagaren.

kakor 25-odstotni delež, ki znaša 33,4 odstotka. Videti je, da je 8,5 odstotka v državni lasti.

SJÄLVA SKRIVELSE

"1. Komisija želi obvestiti Slovenijo, da je po preučitvi informacij o zgoraj navedeni pomoči, ki jih je prejela od slovenskih organov, sklenila začeti postopek iz člena 88(2) Pogodbe ES.

I. POSTOPEK

2. Dne 1. decembra 2004 je Komisija prejela pritožbo glede domnevne pomoči slovenskemu lesnopredelovalnemu podjetju Novoles Lesna Industrija Straža d.d. (v nadaljnjem besedilu „Novoles Straža“).
3. S pismoma z dne 21. decembra 2004 in 10. maja 2005 je Komisija zahtevala informacije glede časa dodelitve domnevne pomoči, do 15. novembra 2005 in 23. decembra 2005 pa je zahtevala informacije o prestrukturiranju podjetja. Slovenski organi so odgovorili s pismi z dne 19. januarja 2005, 8. junija 2005, 5. decembra 2005 in 6. februarja 2006.
4. Slovenski organi so v pismu z dne 8. junija 2005 Komisiji sporočili, da so bili ukrepi odobreni pred pristopom in da niso bili vključeni v tako imenovani začasni postopek, ker je bila ekonomska izpostavljenost državne pomoči natančno znana pred postopkom.
5. Iz sklepa, ki ga je predložila Slovenija, je razvidno, da je razne ukrepe državnega financiranja odobrila medresorska strokovna komisija dne 16. aprila 2004. Pozneje so družbe dne 20. aprila 2004 zaprosile komisijo za spremljanje državnih pomoči za soglasje, ki je bilo izdano dne 23. aprila 2004. Komisija za spremljanje državnih pomoči je odločila, da so ukrepi državna pomoč, ki je skladna z zakonom o spremljanju državnih pomoči.
6. Šele 27. maja 2004 pa je vlada sprejela resolucijo, da bi bilo treba družbi dodeliti državno pomoč na način, ki ga določajo resolucije pristojne medresorske strokovne komisije. V pismu z dne 2. februarja 2006 je Slovenija potrdila, da je bila pomoč odobrena družbi Novoles Straža [...] s sklepom vlade v času, ko je bila Slovenija že polnopravna članica EU².

II. PODROBEN OPIS POMOČI

7. Družba Novoles Straža je proizvajalec lesenih polizdelkov, kot so vezane plošče in furnir, ter pohištva, kot so mize in stoli ter drugo pohištvo za maloprodajo. Družba je v kraju Straža v Sloveniji, leta 2003 pa je imela okoli 800 zaposlenih (leta 2002 pa 650). Novoles Straža je ena od družb, ki v slovenskem lesnem in pohištvenem sektorju zaposlujejo največ delavcev.
8. Družba je v lasti več fizičnih oseb in investicijskih skladov, od katerih ima eden, in sicer investicijski sklad PID, več

9. Družba ima več odvisnih družb, med katerimi so Novoles-Primara, d.o.o., Pohištvo Brežice, d.d. in IP TP Intarzija, d.o.o.

10. Glavni finančni in operativni pokazatelji kažejo, da se je finančno poslovanje družbe leta 2003 poslabšalo. Družba je izgubila velik delež svojega registriranega osnovnega kapitala, ki je znašal 1,262 milijard SIT [okoli 5,3 milijonov EUR ⁽²⁾], aprila 2004 pa le še 0,75 milijarde SIT. Poleg tega je družba od leta 2003 naprej ustvarjala izgubo, njen prosti denarni tok pa se je od leta 2002 zmanjšal. Vendar pa so se njene zaloge leta 2002 zmanjšale, povečale pa so se le leta 2003. Poleg tega je do leta 2003 prodaja rasla.

11. Aprila 2004 je družba Novoles Straža ministrstvu za gospodarstvo predložila načrt prestrukturiranja za obdobje od 2004 do 2008. V njem družba razlaga, da je stečaj grozil celotni družbi, to pa dokazuje s sklicevanjem na različne teste, npr. tako imenovana Altmanova vrednost Z, ki kažejo, da je od leta 2001 družbi grozil stečaj.

12. Družba svoje trenutne razmere razlaga s padcem gospodarske rasti na glavnih izvoznih trgih (zlasti v Nemčiji in ZDA), kjer prodaja 60 odstotkov svoje proizvodnje. Poleg tega je v zadnjih letih veliko vlagala v posodobitev tehnologije in širitev proizvodnih programov. Zaradi upada prihodkov v letu 2003 družba ni mogla več poravnati obveznosti iz lastnih sredstev, ampak je morala povečati svoje dolgove in s tem finančne obremenitve. Organizacijska struktura ji ni omogočila uskladiti proizvodnje s povpraševanjem.

13. Glavna poglavja prestrukturiranja družbe Novoles Straža je mogoče povzeti:

- Družba Novoles Straža bo spremenila prodajno strategijo tako, da se bo preusmerila s trgov EU in severnoameriških trgov zlasti na vzhodnoevropski in ruski trg. Poleg tega si družba prizadeva zmanjšati svoj delež polizdelkov v korist končnih izdelkov.
- Da bi postala stroškovno učinkovitejša in prilagodila tehnološko opremo proizvodnji, ki bo vezana na povpraševanje, ter da bi izpolnjevala okoljske standarde, bo izvedla industrijsko prestrukturiranje. Stroške v višini 1,656 milijarde SIT bo deloma krila iz lastnih sredstev, deloma pa s posojilom v znesku 200 milijonov SIT (0,8 milijona EUR), zavarovanim z državnim jamstvom.
- Cilj prestrukturiranja zaposlenih bo zmanjšanje števila zaposlenih za 96 delavcev, za preostale zaposlene pa bo izvedla posebno in splošno usposabljanje. Stroške v višini 537 milijona SIT bo deloma krila z lastnimi sredstvi, deloma pa s subvencijo v znesku 283 milijonov SIT (1,2 milijona EUR).

⁽²⁾ Glede na to, da je na začetku leta 2006 1 EUR = 240 slovenskih tolarjev (SIT).

- Cilj finančnega prestrukturiranja je reprogramiranje obstoječih kratkoročnih finančnih obveznosti, predvideno pa je z državnim jamstvom, s katerim bo zagotovljen nov kredit v višini 1,100 milijarde SIT (4,6 milijona EUR).
14. Na podlagi realističnih predvidevanj, ki predpostavljajo od 3,6- do 5,7-odstotno letno rast domače prodaje in 6,5- do 8,4-odstotno letno rasti prodaje v tujini, bo po načrtu leta 2004 prestrukturiranje doseglo do 4,2-odstotni presežek iz poslovanja, leta 2008 pa naj bi presežek dosegel 11,7 odstotka. Dobiček iz poslovanja v primerjavi z lastniškim kapitalom se bo v letu 2007 povečal na 12,6 odstotkov.
15. Komisija za spremljanje državnih pomoči je določila izravnalni ukrep, da družba v obdobju prestrukturiranja ne sme prejeti nobene druge državne pomoči.
16. Slovenija je obvestila Komisijo, da je družba Novoles Straža v letu 2004 iz javnih in zasebnih virov prejela tudi ugodna posojila za okoljske namene v znesku [...] (*) SIT ([...] EUR), katerih neto protivrednost nepovratnih sredstev naj bi znašala [...] SIT ([...] milijona EUR).
17. Slovenija tudi poroča, da je družba v letu 1999 prejela [...] SIT ([...] EUR) pomoči za reševanje in prestrukturiranje, [...] SIT ([...] EUR) pomoči za zaposlovanje, [...] pomoči za raziskave in razvoj ter [...] SIT ([...] EUR) izvozne pomoči.

III. PRESOJA POMOČI

1. Obstoj državne pomoči

18. V skladu s členom 87 Pogodbe ES je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdržljiva državna pomoč, če prizadene trgovino med državami članicami, razen kadar jo je mogoče upravičiti na podlagi člena 87(2) ali (3) ES.
19. Komisija opaža, da je pomoč dodeljena iz državnih sredstev posameznemu podjetju. Ker trgovina z lesnimi izdelki med Slovenijo in drugimi državami članicami obstaja, bi lahko ukrep izboljšal položaj prejemnika v primerjavi z njegovimi konkurenti v Sloveniji in v EU, kar pomeni, da pomoč izkrivlja konkurenco in vpliva na trgovino med državami članicami. Zato Komisija meni, da sedanje jamstvo in subvencija družbi Novoles Straža pomenita državno pomoč v skladu s členom 87(1) Pogodbe ES.
20. Slovenski organi so sprva dvomili, da je Komisija pristojna za presojo pomoči na podlagi člena 88 Pogodbe ES, glede na to, da je bila pomoč izplačana pred pristopom. Komisija je bila soočena z vprašanjem, ali sme presojati pomoč, dodeljeno tik pred pristopom, v smislu Priloge IV.3 Akta o

pristopu⁽³⁾. Komisija je pojasnila, da je ustrezní kriterij, s katerim se ugotovi, ali je bila pomoč izvedena pred pristopom, pravno zavezujoča listina, s katero se pristojni nacionalni organi obvežejo, da bodo odobrili pomoč⁽⁴⁾. Odsotnost takega sklepa pred pristopom pomeni, da ukrep ni bil odobren pred pristopom in pomeni novo pomoč, katere skladnost s skupnim trgovom Komisija presoja na podlagi člena 88 Pogodbe ES.

21. V tem primeru Komisija zaključuje, da ustrezná zavezujoča listina, s katero so se pristojni nacionalni organi obvezali, da bodo odobrili pomoč, ni začela veljati pred pristopom. Veljavni slovenski zakon v členu 22 določa, da se pomoč dodeli s sklepom vlade na predlog ministrstva. Predhodni sklepi medresorskih strokovnih odborov in pristojnega ministrstva so bili sicer potrebni za dodelitev, vendar pa niso zadostovali za odobritev pomoči. Končno odločitev sprejme vlada. Ta resolucija pa je bila izdana šele maja 2004. Zato ukrep predstavlja novo pomoč in ga je treba prijaviti na podlagi člena 88 Pogodbe ES in presojati na podlagi člena 87(1) Pogodbe ES.

3. Združljivost pomoči

22. Slovenija je navedla, da gre za pomoč za prestrukturiranje, ki bi morala izpolnjevati merila iz Smernic Skupnosti o pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (v nadaljnjem besedilu „smernice“) glede združljivosti s skupnim trgovom na podlagi člena 87(3) Pogodbe ES. Če je družba resnično v težavah, se ne uporablja nobena druga izjema iz člena 87(2) ali (3) Pogodbe ES. Ker je bila pomoč dodeljena maja 2004, jo je treba presojati na podlagi smernic o pomoči za reševanje in prestrukturiranje iz leta 1999⁽⁵⁾.
23. Komisija dvomi, da je družba Novoles Straža upravičena do pomoči za prestrukturiranje. Ni jasno, ali družba Novoles Straža ni del večje poslovne skupine v smislu točke 8 smernic, glede na to, da kontrolni delež investicijskih skladov PID znaša več kakor 25 odstotkov. Komisija se tudi sprašuje, ali ne bi mogla pridobiti finančne podpore od svojih delničarjev. Če so bili lastniki družbe očitno sposobni zagotoviti finančne vloške v zadnjih letih, zakaj tega niso mogli storiti tudi leta 2004?
24. Poleg tega je jasno, da družba ne kaže kapitalske izgube na podlagi točke 5 smernic, zato Komisija dvomi, da ima družba vse običajne znake podjetja v težavah na podlagi točke 6 smernic. Res je, da je družba imela izgube v letu 2003 ter da se ji je od leta 2002 zmanjšal denarni tok. Po drugi strani pa se je prodaja povečala tudi leta 2003, zaloge pa so se leta 2002 še zmanjšale, kakor je navedeno v točki (10). Zato Komisija ni prepričana, ali je slabo poslovanje družbe izjemen dogodek, in ne stalna težnja. Leto 2003 je bilo slabo poslovno leto za številne družbe v EU. Komisiji ni jasno, zakaj vlagatelji ne bi mogli premostiti teh težav preprosto s pomočjo zunanega financiranja.

⁽³⁾ Predviden je pravni okvir za presojo shem pomoči in posameznih pomoči, izvedenih v novi državi članici pred datumom pristopa k EU, ki se uporablja tudi po pristopu (tako imenovani začasni mehanizem).

⁽⁴⁾ Podrobnosti so v odločitvi Komisije v zadevi C-3/2005 FSO, UL C 100 z dne 26.4.2005, str. 2, od točke 38 naprej.

⁽⁵⁾ Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah, UL C 288, 9.10.1999, str. 2.

(*) Zajeto z obveznostjo varovnaia poslovne skrivnosti.

25. Poleg tega ni jasno, kako bo načrt prestrukturiranja omogočil družbi ponovno vzpostavitev dolgoročne rentabilnosti. Čeprav informacije o načrtu kažejo, da bi več notranjih ukrepov lahko preusmerilo družbo, in da vsebuje napovedi, po katerih je ponovna vzpostavitev rentabilnosti mogoča, Komisija ni prejela dovolj podatkov, da bi lahko presodila v zvezi s predpostavkami glede prihodnje donosnosti. Komisija zlasti nima dovolj podatkov, ki bi utemeljevali predpostavljeno gibanje prodaje.
26. Komisija tudi dvomi, da je prejemnik zagotovil dovolj lastnih sredstev. Načrt in pojasnila, ki jih je dala Slovenija, kažejo samo, da bo družba prispevala lastna sredstva za prestrukturiranje, pri tem pa ne navaja, kako bodo lastna sredstva ustvarjena. Glede na to, da družba nima prostih denarnih sredstev in da naj ne bi bila sposobna pridobiti sredstev od svojih vlagateljev, je videti, da to kaže na uporabo prihodnjega denarnega toka. Ker pa se nanaša na prihodnje prispevke, to ni sprejemljiv ukrep za lastni prispevek⁽⁶⁾. Komisija pričakuje natančna pojasnila glede izvora in časa teh sredstev.
27. Komisija tudi ni opazila nobenih izravnalnih ukrepov, ki bi jih zagotovila družba, čeprav je videti, da na trgu lesne in pohištvene industrije ni težav zaradi strukturnih presežnih zmogljivosti. Komisija bi potrebovala podrobno analizo trga in nadaljnje informacije v tej zvezi.
28. Komisija ni prepričana, ali družba izpolnjuje pogoj „enkrat in zadnjič“ iz točke 48 smernic in naprej. Družba je v zadnjih desetih letih nedvomno prejela obsežno pomoč za reševanje in prestrukturiranje.
29. Komisija meni, da bi se moral v tem primeru uporabiti pogoj „enkrat in zadnjič“, kljub temu, da je bila pomoč za reševanje in prestrukturiranja odobrena, preden je Slovenija pristopila k Evropski uniji. To pa zato, ker bo Komisija pri presoji uporabe tega pogoja obravnavala samo dejansko stanje, in sicer ali je bilo podjetje v zadnjih desetih letih v težavah in je imelo možnost te težave

premagati. Zato Komisija, če Slovenija v tem primeru ne more dokazati obstoja izjemnih okoliščin, na primer, da leta 1999 ni imela delujočega tržnega gospodarstva⁽⁷⁾, domneva, da sedanja pomoč za prestrukturiranje ne izpolnjuje pogoja „enkrat in zadnjič“.

30. Komisija potrebuje tudi več informacij o vseh drugih pomočeh, dodeljenih v letu 2004, saj bi se lahko tudi te šteje kot pomoč za reševanje in prestrukturiranje, glede na to, da je malo verjetno, da bi bila taka pomoč odobrena podjetju v težavah.

IV. SKLEPNE UGOTOVITVE

31. Ta odločitev se obravnava kot odločitev o začetku uradnega postopka preiskave v smislu člena 88(2) Pogodbe ES in Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999. Komisija, v skladu s postopkom iz člena 88(2) Pogodbe ES, zahteva, da Slovenija v enem mesecu od datuma prejema tega dopisa predloži svoje pripombe in pošlje vse informacije, ki bi lahko pomagale pri presoji pomoči.
32. Komisija zahteva, da Slovenija takoj pošlje kopijo tega dopisa možnemu prejemniku pomoči.
33. Komisija bi želela opomniti Slovenijo, da ima člen 88(3) Pogodbe ES odločilni učinek, in opozoriti na člen 14 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999, ki določa, da se lahko vsa nezakonita pomoč izterja od prejemnika.
34. Komisija opozarja Slovenijo, da bo zainteresirane stranke obvestila z objavo tega dopisa in njegovega povzetka v *Uradnem listu Evropske unije*. Z objavo obvestila v Dodatku EGP k *Uradnemu listu Evropske unije* bo obvestila tudi zainteresirane stranke v državah Efte, ki so podpisnice Sporazuma EGP, Nadzornemu organu EFTA pa bo poslala izvod tega dopisa. Vse zainteresirane stranke bodo pozvane, da oddajo svoje pripombe v enem mesecu od datuma objave tega obvestila.”

⁽⁶⁾ Odločitve Komisije v zadevi C-19/2000 TGI, UL L 62, 5.3.2002, str. 30, točka 106 in zadevi C-30/1998 Wildauer Kurbelwelle, UL L 287, 14.11.2000, str. 51 točka, 52.

⁽⁷⁾ Glej odločitve Komisije v zadevah N 584/04 Vingriai, UL C 187, 30.7.2005, str. 15 točka 19 glede Latvije.

STATLIGT STÖD – SLOVENIEN**Statligt stöd nr C 19/2006 (f.d. N 29/2006) – Påstått statligt stöd till Javor Pivka****Uppmaning att inkomma med synpunkter enligt artikel 88.2 i EG-fördraget**

(2006/C 194/04)

(Text av betydelse för EES)

Genom den skrivelse av den 16 maj 2006, som återges på det giltiga språket på de sidor som följer på denna sammanfattning, underrättade kommissionen Slovenien om sitt beslut att inleda ett förfarande enligt artikel 88.2 i EG-fördraget avseende ovannämnda stöd.

Berörda parter kan inom en månad från dagen för offentliggörandet av denna sammanfattning och den därpå följande skrivelsen inkomma med sina synpunkter. Synpunkterna skall sändas till följande adress:

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Registreringsenheten för statligt stöd
Kontor: SPA3, 6/5
B-1049 Bryssel
Fax: (32-2) 296 12 42

Synpunkterna kommer att meddelas Slovenien. Den tredje part som inkommer med synpunkter kan skriftligen begära konfidentiell behandling av sin identitet, med angivande av skälen för begäran.

SAMMANFATTNING**I. FÖRFARANDE**

1. Den 27 maj 2004 antog den slovenska regeringen en resolution om att bevilja det slovenska företaget Javor Pivka Lesna Industrija d.d. (nedan kallat "Javor Pivka") vissa ekonomiska medel. Detta anmäldes aldrig till kommissionen, eftersom stödet hade godkänts av den slovenska kommittén för övervakning av statligt stöd den 20 april 2004, dvs. före anslutningen till EU. Mot bakgrund av kommissionens praxis om att den rättsakt som den berörda nationella myndigheten åberopar när den beviljar stöd skall vara vägledande, skulle åtgärden utgöra nytt stöd och skulle därför ha anmälts enligt artikel 88 i EG-fördraget och bedömas enligt artikel 87 i EG-fördraget.

II. BESKRIVNING AV STÖDET

2. Javor Pivka är ett slovenskt företag som tillverkar halvfabrikat av trä såsom panel, plywood och faner men också möbler såsom stolar och bord. Företaget drabbades av ekonomiska svårigheter under 2003.
3. Därför har företaget utarbetat en femårig omstruktureringssplan (2004–2008) om en ny inriktning på företagets verksamhet och en omstrukturering av såväl fabriken som

anställningsstrukturen. För att klara av detta får företaget en lånegaranti från staten på 4,6 miljoner euro till teknisk omstrukturering, ett statligt stöd på 1,6 miljoner euro till avgångsvederlag och omskolningsåtgärder samt ett privat lån på 1,65 miljoner euro till finansiell rekonstruktion.

III. BEDÖMNING

4. Kommissionen anser att åtgärden utgör statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget. I detta skede betvivlar kommissionen att åtgärden är förenlig med den gemensamma marknaden, särskilt gemenskapens riktlinjer om stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter 1999.⁽¹⁾
5. För det första är kommissionen inte säker på att företaget uppvisade de vanliga tecknen på ett företag i svårigheter, eftersom försäljningen ökade 2003 och lagerkvantiteterna fortsatte att minska år 2002. För det andra står det inte helt klart hur omstruktureringsplanen skulle kunna hjälpa företaget att återställa sin långsiktiga lönsamhet. För det tredje betvivlar kommissionen att företaget tillhandahöll ett betydande eget bidrag till omstruktureringen, eftersom det påstådda bidraget i form av egna medel inte förefaller trovärdigt med tanke på att företaget inte hade några medel att tillgå och inte kunde få finansiering från sina investerare. Slutligen är kommissionen osäker på om den kan godta att inga kompenserande åtgärder vidtagits i detta fall.

⁽¹⁾ Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter, EGT C 288, 9.10.1999, s. 2.

I enlighet med artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 kan allt olagligt stöd återkrävas från mottagaren.

SJÄLVA SKRIVELSE

"1. Komissija želi obvestiti Slovenijo, da je po preučitvi informacij o zgoraj navedeni pomoči, ki jih je prejela od slovenskih organov, sklenila začeti postopek iz člena 88(2) Pogodbe ES.

I. POSTOPEK

2. Dne 1. decembra 2004 je Komisija prejela pritožbo glede domnevne pomoči slovenskemu lesnopredelovalnemu podjetju Javor Pivka lesna industrija d.d. (v nadaljnjem besedilu „Javor Pivka“).

3. S pismoma z dne 21. decembra 2004 in 10. maja 2005 je Komisija zahtevala informacije glede časa dodelitve domnevne pomoči, do 15. novembra 2005 in 23. decembra 2005 pa je zahtevala informacije o prestrukturiranju podjetja. Slovenski organi so odgovorili s pismi z dne 19. januarja 2005, 8. junija 2005, 5. decembra 2005 in 6. februarja 2006.

4. Slovenski organi so v pismu z dne 8. junija 2005 Komisiji sporočili, da so bili ukrepi odobreni pred pristopom in da niso bili vključeni v tako imenovani začasni postopek, ker je bila ekonomska izpostavljenost državne pomoči natančno znana pred postopkom.

5. Iz sklepa, ki ga je predložila Slovenija, je razvidno, da je razne ukrepe državnega financiranja odobrila medresorska strokovna komisija dne 6. aprila 2004. Pozneje so družbe dne 9. aprila 2004 zaprosile komisijo za spremljanje državnih pomoči za soglasje, ki je bilo izdano dne 20. aprila 2004. Komisija za spremljanje državnih pomoči je odločila, da so ukrepi državna pomoč, ki je skladna z zakonom o spremljanju državnih pomoči.

6. Šele 27. maja 2004 pa je vlada sprejela resolucijo, da bi bilo treba družbi dodeliti državno pomoč na način, ki ga določajo resolucije pristojne medresorske strokovne komisije. V pismu z dne 2. februarja 2006 je Slovenija potrdila, da je bila pomoč odobrena družbi Javor Pivka [...] s sklepom vlade v času, ko je bila Slovenija že polnopravna članica EU².

II. PODROBEN OPIS POMOČI

7. Družba Javor Pivka je proizvajalec lesenih polizdelkov, kot so opazne plošče, vezane plošče in furnir, ter pohištva, kot so mize in stoli. Družba je na območju Pivke v Sloveniji, leta 2003 pa je imela okoli 800 zaposlenih. Javor Pivka je ena od družb, ki v slovenskem lesnem in pohištvenem sektorju zaposluje največ delavcev.

8. Družba je v lasti več fizičnih oseb in investicijskih skladov, od katerih nihče ne presega 25-odstotnega deleža. Z izjemo Kapitalske družbe d.d., ki ima v lasti okoli 5 odstotkov, so institucionalni lastniki zasebni. Pred kratkim so jo dokapitalizirale njene matične družbe.

9. Družba ima več odvisnih družb; nekatere izmed njih tržijo proizvode v večjih slovenskih mestih, nekatere družbe, prevzete januarja 2003, pa izvajajo programe predelave in obdelave lesa.

10. Glavni finančni in operativni pokazatelji kažejo, da se je finančno poslovanje družbe leta 2003 poslabšalo. Družba je izgubila velik delež svojega registriranega osnovnega kapitala, ki je znašal 1,195 milijarde SIT [okoli 5 milijonov EUR ⁽²⁾], aprila 2004 pa le še 0,7 milijarde SIT. Poleg tega so bili od leta 2001 poslovni rezultati družbe negativni, njen prosti denarni tok pa se je zmanjšal. Vendar pa so se njene zaloge leta 2002 zmanjšale, povečale pa so se le leta 2003. Podobno se je leta 2002 prodaja povečala, leta 2003 pa zmanjšala.

11. Aprila 2004 je družba Javor Pivka ministrstvu za gospodarstvo predložila načrt prestrukturiranja za obdobje od 2004 do 2008.

12. Družba svoje sedanje razmere razlaga s padcem gospodarske rasti na glavnih izvoznih trgih (zlasti v Nemčiji in ZDA), kjer prodaja 70 odstotkov svoje proizvodnje. Poleg tega ima zastarele proizvodne zmogljivosti. Organizacijska struktura ji ni omogočila uskladiti proizvodnje s povpraševanjem. Zato so bili proizvodni stroški visoki. Družba ni bila sposobna proizvajati izdelkov v višjem cenovnem razredu. Zaradi nezadostne likvidnosti pa so se kopičile obveznosti in finančna bremena.

13. Glavna poglavja prestrukturiranja družbe Javor Pivka je mogoče povzeti:

— Družba Javor Pivka bo spremenila prodajno strategijo tako, da se bo preusmerila s trgov EU in severnoameriških trgov zlasti na vzhodnoevropski in ruski trg. Stroške v višini 496 milijonov SIT bo krila iz „lastnih sredstev“.

— Prestrukturiranje industrije bo trajalo tri leta in bo izboljšalo proizvodno učinkovitost ter zmanjšalo stroške obratovanja. Stroške v višini 2,099 milijarde SIT bo deloma krila iz lastnih sredstev, deloma pa s posojilom v znesku 1.100 milijonov SIT (4,6 milijona EUR), zavarovanim z državnim jamstvom.

— Izvedla bo prestrukturiranje zaposlenih, vključno z zmanjšanjem števila zaposlenih za 108 delavcev, za preostalih 693 delavcev pa bo izvedla posebno in splošno usposabljanje. Stroške v višini 602 milijona SIT bo deloma krila z lastnimi sredstvi, deloma pa s subvencijo v znesku 382 milijonov SIT (1,6 milijona EUR).

— Cilj finančnega prestrukturiranja je reprogramiranje obstoječih in tekočih dolgoročnih finančnih obveznosti, predvideno pa je s pomočjo lastnih sredstev ali s pomočjo lastnikov ali bank. Videti je, da bo družba prejela posojilo v višini 400 milijonov SIT (1,65 milijona EUR).

⁽²⁾ Glede na to, da je na začetku leta 2006 1 EUR = 240 slovenskih tolarjev (SIT).

14. Na podlagi prestrukturiranja se bo presežek iz poslovanja v letu 2004 povečal do 6 odstotkov in leta 2008 dosegel 12,7 odstotkov. Dobiček iz poslovanja v primerjavi z lastniškim kapitalom se bo v letu 2007 povečal na 14 odstotkov.
15. Komisija za spremljanje državnih pomoči je določila izravnalni ukrep, da družba v obdobju prestrukturiranja ne sme prejeti nobene druge državne pomoči.
16. Slovenija je Komisijo obvestila, da je družba Javor Pivka v letu 2004 od države prejela nepovratna sredstva v višini [...] (*) SIT ([...] EUR) za varčevanje z energijo.

III. PRESOJA POMOČI

1. Obstoječe državne pomoči

17. V skladu s členom 87 Pogodbe ES je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdržljiva državna pomoč, če prizadene trgovino med državami članicami, razen kadar jo je mogoče upravičiti na podlagi člena 87(2) ali (3) ES.
18. Komisija opazuje, da je pomoč dodeljena iz državnih sredstev posameznemu podjetju. Ker trgovina z lesnimi izdelki med Slovenijo in drugimi državami članicami obstaja, bi lahko ukrep izboljšal položaj prejemnika v primerjavi z njegovimi konkurenti v Sloveniji in v EU, kar pomeni, da pomoč izkrivlja konkurenco in vpliva na trgovino med državami članicami. Zato Komisija meni, da sedanje jamstvo in subvencija družbi Javor Pivka pomenita državno pomoč v skladu s členom 87(1) Pogodbe ES.

2. Obstoječe nove državne pomoči

19. Slovenski organi so sprva dvomili, da je Komisija pristojna za presojo pomoči na podlagi člena 88 Pogodbe ES, glede na to, da je bila pomoč izplačana pred pristopom. Komisija je bila soočena z vprašanjem, ali sme presojati državno pomoč, dodeljeno tik pred pristopom, v smislu Priloge IV.3 Akta o pristopu.⁽³⁾ Komisija je pojasnila, da je ustrezen kriterij, s katerim se ugotovi, ali je bila pomoč izvedena pred pristopom, pravno zavezujoča listina, s katero se pristojni nacionalni organi obvežejo, da bodo odobrili pomoč.⁽⁴⁾ Odsotnost takega sklepa pred pristopom pomeni, da ukrep ni bil odobren pred pristopom in pomeni novo pomoč, katere skladnost s skupnim trgom Komisija presoja na podlagi člena 88 Pogodbe ES.

(*) Zajeto z obveznostjo varovanja poslovnih skrivnosti.

(3) Predviden je pravni okvir za presojo shem pomoči in posameznih pomoči, izvedenih v novi državi članici pred datumom pristopa k EU, ki se uporablja tudi po pristopu (tako imenovani začasni mehanizem).

(4) Podrobnosti so v odločitvi Komisije v zadevi C-3/2005 FSO, UL C 100 z dne 26. 4. 2005, str. 2, od točke 38 naprej.

20. V tem primeru Komisija zaključuje, da ustrežna zavezujoča listina, s katero so se pristojni nacionalni organi obvezali, da bodo odobrili pomoč, ni začela veljati pred pristopom. Veljavni slovenski zakon v členu 22 določa, da se pomoč dodeli s sklepom vlade na predlog ministrstva. Predhodni sklepi medresorskih strokovnih odborov in pristojnega ministrstva so bili sicer potrebni za dodelitev, vendar pa niso zadostovali za odobritev pomoči. Končno odločitev sprejme vlada. Ta resolucija pa je bila izdana šele maja 2004. Zato ukrep predstavlja novo pomoč in ga je treba priglasiti na podlagi člena 88 Pogodbe ES in presojati na podlagi člena 87(1) Pogodbe ES.

3. Združljivost pomoči

21. Slovenija je navedla, da gre za pomoč za prestrukturiranje, ki bi morala izpolnjevati merila iz smernic Skupnosti o pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (v nadaljnjem besedilu „smernice o pomoči za reševanje in prestrukturiranje“) glede združljivosti s skupnim trgom na podlagi člena 87(3) Pogodbe ES. Če je družba resnično v težavah, se ne uporablja nobena druga izjema iz člena 87(2) ali (3) Pogodbe ES. Ker je bila pomoč dodeljena maja 2004, jo je treba presojati na podlagi smernic o pomoči za reševanje in prestrukturiranje iz leta 1999.⁽⁵⁾
22. Komisija dvomi, da je družba Javor Pivka upravičena do pomoči za prestrukturiranje. Sprašuje se, ali ne bi mogla pridobiti finančne podpore od skupine, kateri pripada. Če so bili lastniki družbe očitno sposobni zagotoviti finančne vloške v zadnjih letih, zakaj tega niso mogli storiti tudi leta 2004?
23. Poleg tega je jasno, da družba ne kaže kapitalske izgube na podlagi točke 5 smernic, zato Komisija dvomi, da ima družba vse običajne znake podjetja v težavah na podlagi točke 6 smernic. Res je, da je imela družba nenehne izgube v letih 2002 in 2003 ter da se ji je zmanjšal denarni tok. Po drugi strani pa se je prodaja večala do leta 2003, zaloge pa so se leta 2002 še zmanjšale, kakor je navedeno v točki (10). Zato Komisija ni prepričana, ali je slabo poslovanje družbe izjemen dogodek, in ne stalna težnja. Leto 2003 je bilo slabo poslovno leto za številne družbe v EU. Komisiji ni jasno, zakaj vlagatelji ne bi mogli premestiti teh težav preprosto z zunanjim financiranjem.
24. Poleg tega ni jasno, kako bo načrt prestrukturiranja družbi omogočil ponovno vzpostavitev dolgoročne rentabilnosti. Čeprav informacije o načrtu kažejo, da bi več notranjih ukrepov lahko preusmerilo družbo, in da vsebuje napovedi, po katerih je ponovna vzpostavitev rentabilnosti mogoča, pa Komisija ni prejela dovolj podatkov, da bi presodila predpostavke glede prihodnje donosnosti. Komisija zlasti nima dovolj podatkov, ki bi utemeljevali predpostavljeno gibanje prodaje.

(5) Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah, UL C 288, 9.10.1999, str. 2.

25. Komisija tudi dvomi, ali je prejemnik zagotovil dovolj lastnih sredstev. Načrt in pojasnila, ki jih je dala Slovenija, kažejo samo, da bo družba prispevala lastna sredstva za prestrukturiranje, pri tem pa ne navaja, kako bodo lastna sredstva ustvarjena. Glede na to, da družba nima prostih denarnih sredstev in da naj ne bi bila sposobna pridobiti sredstev od svojih vlagateljev, je videti, da to kaže na uporabo prihodnjega denarnega toka. Ker pa se nanaša na prihodnje prispevke, to ni sprejemljiv ukrep za lastni prispevek.⁽⁶⁾ Komisija pričakuje natančna pojasnila glede izvora in časa teh sredstev.
26. Komisija tudi ni opazila nobenih izravnalnih ukrepov, ki bi jih zagotovila družba, čeprav je videti, da na trgu lesne in pohištvene industrije ni težav zaradi strukturnih presežnih zmogljivosti. Komisija bi potrebovala podrobno analizo trga in nadaljnje informacije v tej zvezi.
27. Komisija potrebuje tudi več informacij o vseh drugih pomočeh, dodeljenih v letu 2004, saj bi se lahko tudi te šteje kot pomoč za reševanje in prestrukturiranje, glede na to, da je malo verjetno, da bi bila okoljska pomoč odobrena podjetju v težavah.

IV. SKLEPNE UGOTOVITVE

28. Ta odločitev se obravnava kot odločitev o začetku uradnega postopka preiskave v smislu člena 88(2) Pogodbe ES in Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999. Komisija v skladu s postopkom iz člena 88(2) Pogodbe ES zahteva, da Slovenija v enem mesecu od datuma prejema tega dopisa predloži svoje pripombe in pošlje vse informacije, ki bi lahko pomagale pri presoji pomoči.
29. Komisija zahteva, da Slovenija takoj pošlje kopijo tega dopisa možnemu prejemniku pomoči.
30. Komisija bi želela opomniti Slovenijo, da ima člen 88(3) Pogodbe ES odločilni učinek, in opozoriti na člen 14 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999, ki določa, da se lahko vsa nezakonita pomoč izterja od prejemnika.
31. Komisija opozarja Slovenijo, da bo zainteresirane stranke obvestila z objavo tega dopisa in njegovega povzetka v *Uradnem listu Evropske unije*. Z objavo obvestila v Dodatku EGP k *Uradnemu listu Evropske unije* bo obvestila tudi zainteresirane stranke v državah Efte, ki so podpisnice Sporazuma EGP, Nadzornemu organu EFTA pa bo poslala izvod tega dopisa. Vse zainteresirane stranke bodo pozvane, da oddajo svoje pripombe v enem mesecu od datuma objave tega obvestila."

⁽⁶⁾ Odločitve Komisije v zadevi C-19/2000 TGI, UL L 62, 5.3.2002, str. 30, točka 106 in zadevi C-30/1998 Wildauer Kurbelwelle, UL L 287, 14.11.2000, str. 51 točka, 52.

STATLIGT STÖD – SLOVAKIEN**Statligt stöd nr C 21/2006 (f.d. N 635/2005) – Regionalstöd till varvet Slovenské lodenice Komárno****Uppmaning att inkomma med synpunkter enligt artikel 88.2 i EG-fördraget**

(2006/C 194/05)

(Text av betydelse för EES)

Genom den skrivelse, daterad den 7.6.2006, som återges på det giltiga språket på de sidor som följer på denna sammanfattning, underrättade kommissionen Slovakien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende ovan nämnda åtgärd.

Berörda parter kan inom en månad från dagen för offentliggörandet av denna sammanfattning och den därpå följande skrivelsen inkomma med sina synpunkter på den åtgärd avseende vilken kommissionen inleder förfarandet. Synpunkterna skall sändas till följande adress:

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Enheten för statligt stöd
B-1049 Bryssel
Fax: (32-2) 296 12 42

Synpunkterna kommer att meddelas Slovakien. Den tredje part som inkommer med synpunkter kan skriftligen begära konfidentiell behandling av sin identitet, med angivande av skälen för begäran.

SAMMANFATTNING**FÖRFARANDE**

Anmälan av åtgärden registrerades den 14 december 2005. Slovakien lämnade ytterligare upplysningar i två skrivelser, registrerade den 31 januari 2006 och den 4 april 2006.

BESKRIVNING

Stödmottagare är det slovakiska varvet Slovenské lodenice Komárno (nedan kallat SLK), ett aktiebolag beläget vid floden Donau i en region som är berättigad till regionalstöd enligt artikel 87.3 a i EG-fördraget. SLK är ett stort företag.

SLK planerar att mellan 2006 och 2008 göra en investering för att öka sin skeppsbyggnadskapacitet och modernisera tillverkningen. De sammanlagda kostnaderna för investeringen uppgår till 80 325 658 slovakiska kronor, vars nuvärde de slovakiska myndigheterna har beräknat till 76 100 100 slovakiska kronor.

Investeringsprojektet består av nio delar med benämningarna DP 01–DP 09. Den viktigaste delen i investeringsprojektet är utbyggnad av produktionsytan genom att ett av de oanvända gamla spår som korsar varvets mark byggs om till en ny produktionslinje för montering och installering av utrustning (delprojekt DP 01). Denna investering kommer att göra det möjligt för SLK att tillverka ytterligare två fartyg per år, dvs. att öka sin produktionskapacitet med 16 % uttryckt i kompenserat bruttotonnage. De övriga delprojekten avser anpassning av andra produktionsanläggningar, så att de motsvarar de krav som ställs genom den ökade produktionskapaciteten och moderniseringen av varvet.

Projektet kommer att leda till en ökning av varvets tekniska kapacitet med 16 % och till en ökad produktivitet. Genom investeringen kommer regionen att få 120–130 nya direkta arbetstillfällen inom produktionen, 20–30 nya arbetstillfällen i form av sidotjänster och 50–60 indirekta arbetstillfällen.

Den anmälda stödåtgärden utgörs av avskrivning av vite från socialförsäkringsmyndighetens sida. SLK ålades detta vite för att inte ha betalat socialförsäkringsavgifter mellan den 31 oktober 2003 och den 31 mars 2004. Den skuld som skall skrivas av uppgår till 17 117 957 slovakiska kronor. Stödnivån är 22,49 %.

BEDÖMNING

Stödet måste bedömas utifrån rambestämmelserna för statligt stöd till varvsindustrin. I dessa rambestämmelser godkänns regionalstöd för investeringar som syftar till att förbättra eller modernisera befintliga varv för att öka produktiviteten i befintliga anläggningar. Stödnivån får inte överstiga 22,5 % i artikel 87.3 a-regioner.

Kommissionen tvivlar på att villkoren i rambestämmelserna för statligt stöd till varvsindustrin är uppfyllda. Kommissionen tvivlar på att delar av följande investeringar kan betraktas som investeringar i befintliga anläggningar: investeringar som avser ombyggnad av ett gammalt, oanvänt spår på varvets mark till en produktionsanläggning, köpet av ett horisontellt borrarverktyg för att ersätta ett inhyrt borrarverktyg och etablering av en ny verkstad för aluminiumsvetsning, ett arbete som tidigare har utförts av underleverantörer. Kommissionen tvivlar därför på att dessa kostnader berättigar till regionalstöd.

Dessutom tvivlar kommissionen på att SLK:s kapacitetsökning är förenlig med rambestämmelserna för statligt stöd till varvsindustrin och med den gemensamma marknaden.

SJÄLVA SKRIVELSE

"Komisia oznamuje Slovenskej republike, že po preskúmaní informácií o uvedenej pomoci, ktoré poskytli Vaše orgány, sa rozhodla začať konanie stanovené v článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES.

I. KONANIE

- (1) Listom z 9. decembra 2005, zaregistrovanom 14. decembra 2005, Slovensko oznámilo Komisii svoj úmysel poskytnúť regionálnu investičnú pomoc spoločnosti Slovenské lodenice Komárno. Komisia požiadala o informácie listom z 23. decembra 2005, na ktorý Slovensko odpovedalo listom z 26. januára 2006, zaregistrovaným 31. januára 2006. Komisia požiadala o ďalšie informácie listom z 27. februára 2006, na ktorý Slovensko odpovedalo listom z 23. marca 2006, zaregistrovaným 4. apríla 2006.

II. OPIS

- (2) Prijemcom je slovenská lodiarska spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. so sídlom na rieke Dunaj v regióne oprávnenom získať regionálnu pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES. Je to akciová spoločnosť, ktorá bola založená v roku 2000. Jej akcionármi sú štát (30 %) a Euram Bank AG Viedeň (70 %). Euram Bank AG Viedeň sa stala väčšinovým akcionárom prostredníctvom dvoch kapitálových injekcií v roku 2003. Slovenské lodenice Komárno, a.s. je veľkým podnikom s obratom 1 424 mld. Sk⁽¹⁾ (v roku 2004) a 910 zamestnancami (v roku 2005). Po čiastočnej privatizácii v roku 2003 spoločnosť strojnásobila produkciu (pokiaľ ide o kompenzovanú hrubú tonáž (CGT) za rok) a v roku 2004 dosiahla zisk 26 mil. Sk. Spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. nie je vo finančných ťažkostiach.
- (3) Spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. stavia malé námorné lode s maximálnou nosnosťou 6 000 dwt na prepravu kontajnerov a na prepravu suchých nákladov. Lodenice DAMEN v Holandsku a Flensburg v Nemecku, ktoré stavajú lode s nosnosťou 4 000 až 20 000 dwt, majú podľa Slovenska vedúce postavenie na trhu. V súčasnosti sa aj poľská lodenica Stocznia Polnocna špecializuje na stavbu kontajnerových lodí. Spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. nevykonáva opravy ani konverzie námorných plavidiel. Celá produkcia spoločnosti je orientovaná do členských štátov Európskej únie.
- (4) Spoločnosť má v úmysle v rokoch 2006 až 2008 realizovať investičný projekt s názvom *Modernizácia technologickkej základne Slovenských lodeníc Komárno, a.s.* Cieľom projektu je rozšíriť stavebnú kapacitu spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s. a modernizovať výrobu. Investičný projekt pozostáva z deviatich dielčích projektov nazvaných DP 01 až DP 09, ktoré sú stručne opísané takto:

- DP 01 – Rozšírenie výrobných plôch: jedna zo starých odstavených kolají vo vlastníctve lodenice sa vybaví zariadením, aby slúžila ako prevádzkyschopné pracoviisko; v tejto súvislosti musí lodenica vybudovať kolajnice pre lodnú posuvňu, energetické rozvody a žeriavovú dráhu a zakúpiť žeriav s nosnosťou do 50 ton. Táto časť lodenice ešte nebola použitá na výrobu. Náklady predstavujú 39 825 658 Sk.
 - DP 02 – Automatizovaný systém predúpravy hutného materiálu: nákup a realizácia komorového tryskača valčekového dopravníka. Lodenica doteraz využívala menej výkonný komorový tryskač. Výška nákladov dosahuje 17 500 000 Sk.
 - DP 03 – Vybudovanie energetického hospodárstva na odstavených kolajach č. 4 a č. 5: kolaje č. 4 a č. 5 sa využívajú pri dokončovacích prácach na lodných objektoch pred ich presunom do doku; lodenica vybuduje šesť nových odberných miest (na acetylén, kyslík, stlačený vzduch a elektrickú energiu) na modernizáciu tohto zariadenia a zvýšenie spracovateľskej kapacity. Výška nákladov dosahuje 6 500 000 Sk.
 - DP 04 – Vybudovanie energetických rozvodov pre ťažké mólo pri dokončovacích prácach výrobného procesu: na móle sa vybudujú nové rozvody a osem odberných miest (pre acetylén, kyslík, stlačený vzduch a elektrickú energiu). Cieľom je nahradiť súčasný pomalý a nákladný systém, v ktorom sa elektrická energia odoberá z fliaš. Výška nákladov dosahuje 3 500 000 Sk.
 - DP 05 – Horizontálna vyvrtávačka: nákup horizontálnej vyvrtávačky. Toto zariadenie sa doteraz prenajímalo. Výška nákladov dosahuje 6 000 000 Sk.
 - DP 06 – Pracoviisko na delenie materiálu strihaním: nákup hydraulických tabuľových nožníc. Doteraz sa používala alternatívna, menej efektívna technológia. Výška nákladov dosahuje 2 000 000 Sk.
 - DP 07 – Zlepšenie kvality kontroly: kontrolné merania pri výrobe lodného telesa, kontrola kvality vykonaných prác rôznych profesií, nákup prenosného priemyselného röntgenového prístroja, prístroja na meranie náterov a materiálov, ultrazvukového hrúbkomera na plechy a sondy. Výška nákladov dosahuje 2 000 000 Sk.
 - DP 08 – Riešenie manipulačnej techniky: plošinový vozík, vysokozdvíhny vozík, nabíjač trakčných olovenných batérií. Výška nákladov dosahuje 2 000 000 Sk.
 - DP 09 – Pracoviská na zváranie hliníka a nerez: elektrozámočnícke pracoviisko, potrubáreň (pracoviisko pre zváranie nerezových rúr). Uvedené dve pracoviská sú v súčasnosti predmetom subdodávok. Výška nákladov dosahuje 1 000 000 Sk.
- (5) Celkové náklady dosahujú výšku 80 325 658 Sk, ktorá zodpovedá oprávneným nákladom na regionálnu investičnú pomoc. Náklady pozostávajú z výdavkov na nákup strojov a zariadení. Súčas %. V jednotlivých rokoch sú náklady distribuované takto:

⁽¹⁾ Ostatná centrálna sadzba uverejnená Národnou bankou Slovenska (november 2005) je 1 Euro = 38,4550 Sk.

Tabuľka č. 1 – Súčasná hodnota oprávnených nákladov

Rok	Oprávnené náklady	Súčasná hodnota oprávnených nákladov
2006	31 164 000	31 164 000
2007	37 295 658	34 677 506
2008	11 866 000	10 258 494
Spolu	80 325 658	76 100 000

- (6) Hlavnou zložkou investičného projektu je dielčí projekt DP 01. Táto investícia umožní spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s. vyrábať ročne o dve lode viac. Ďalšie dielčie projekty pozostávajú z úprav výrobných zariadení na potreby zvýšenej kapacity a z modernizácie lodenice. Podľa slovenských orgánov sú dielčie projekty DP 02 – DP 09 samostatnými projektmi, ktoré bude spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. realizovať aj v prípade, ak sa dielčí projekt DP 01 nebude realizovať. Prijemca vyhlásil, že investície využije v období najmenej piatich rokov. Spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. požiadala o poskytnutie pomoci listom z 10. októbra 2005.
- (7) Podľa slovenských orgánov bude investičný projekt viesť k zvýšeniu technologickej kapacity lodenice o 16 % z 24 000 CGT (kompenzovaná hrubá tonáž) na 28 500 CGT v roku 2009, čo zodpovedá zvýšeniu o dve lode ročne. Ďalším prínosom realizácie projektu bude skrátenie výrobného cyklu, úspora nákladov a zvýšenie kvality. Produktivita lodenice sa v roku 2009 zvýši zo súčasných 67 normohodín/CGT na 58 normohodín/CGT pri zohľadnení činností vykonávaných v rámci subdodávky. Výsledkom investície bude vytvorenie 120 – 130 pracovných miest v robotníckych profesiách, 20 – 30 pracovných miest v pomocných profesiách a nepriamych pracovných miest v regióne s mierou nezamestnanosti 14 %.
- (8) Notifikované opatrenie pozostáva z odpísania penále Sociálnou poisťovňou. Uvedené penále vzniklo nezaplatením príspevkov sociálneho zabezpečenia spoločnosťou Slovenské lodenice Komárno, a.s. v období od 31. októbra 2003 do 31. marca 2004. Výška pohľadávky na odpísanie predstavuje 17 117 957 Sk. Sociálna poisťovňa odpustí penále v roku 2006, keď by sa tiež mala začať investícia, po schválení Komisiou. Súčasná hodnota pomoci tak predstavuje 17 117 957 Sk, čo zodpovedá intenzite pomoci vo výške 22,49 % oprávnených nákladov.
- (9) Ďalšie zdroje financovania sú vlastné zdroje spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s. (19 025 000 Sk) a pôžička zo súkromnej banky (39 957 043 Sk).

III. HODNOTENIE

3.1. Štátna pomoc podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES

- (10) V súlade s článkom 87, ods. 1 Zmluvy o ES akákoľvek pomoc poskytnutá členskými štátom alebo zo štátnych

prostriedkov v akejkoľvek forme, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo môže narušiť hospodársku súťaž zvýhodnením určitých spoločností alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom. Podľa zavedenej judikatúry európskych súdov je kritérium ovplyvňovania obchodu splnené, ak firma prijemcu vykonáva hospodársku činnosť zahŕňajúcu obchod medzi členskými štátmi.

- (11) Odpísanie pohľadávky realizuje Sociálna poisťovňa, ktorá je ústredným orgánom spravujúcim systém sociálneho zabezpečenia. Finančné opatrenie tak vyplýva zo štátnych zdrojov a vzťahuje sa na štát. Sociálna poisťovňa môže podľa vlastného uváženia odpustiť penále v plnej výške alebo čiastočne „v odôvodnených prípadoch“. Kritérium selektívnosti opatrenia je týmto splnené. Opatrenie prináša spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s. výhody, ktoré by spoločnosť na trhu nezískala. Spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. vyrába námorné lode. Uvedeným opatrením sa môže ohroziť hospodárska súťaž a ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, pretože pri týchto produktoch jestvuje obchod medzi členskými štátmi, tieto produkty predávajú. Hoci spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. prevádzkuje na sektorovom trhu s malými loďami do 6 000 dwt, je prinajmenšom v potenciálnej hospodárskej súťaži s menšími poľskými lodenicami, holandskou lodenicou DAMEN a nemeckou lodenicou Flensburg. V dôsledku toho predstavuje finančné opatrenie štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES a musí sa hodnotiť zodpovedajúcim spôsobom.
- (12) Komisia poznamenáva, že nebude zisťovať, či samotné nevymáhanie príspevkov sociálneho zabezpečenia v období od 31. októbra 2003 do 31. marca 2004 nepredstavovalo štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. K tomuto opatreniu došlo pred vstupom do EÚ a toto opatrenie nemá účinky po vstupe, Komisia preto nie je oprávnená ho hodnotiť. Komisia poznamenáva, že spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. zaplatila všetky príspevky sociálneho zabezpečenia z obdobia od 31. októbra 2003 do 31. marca 2004, čo bola nevyhnutná podmienka na odpísanie penále.

3.2. Výnimka podľa článku 87 ods. 2 a 3 Zmluvy o ES

- (13) V článku 87 ods. 2 a 3 Zmluvy o ES sa uvádzajú výnimky zo všeobecnej nezlučiteľnosti štátnej pomoci, ako sa uvádza v odseku 1 tohto článku.
- (14) Na hodnotenie pomoci pre stavbu lodí Komisia vydala rámec pre štátnu pomoc pre stavbu lodí (rámec pre stavbu lodí) (²). Podľa rámca pre stavbu lodí znamená stavba lodí stavbu samohybných námorných komerčných plavidiel v Spoločenstve. Činnosti spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s. spadajú pod uvedenú definíciu a z toho dôvodu je pomoc pre túto spoločnosť potrebné hodnotiť na základe rámca pre stavbu lodí.

(²) Ú. v. EÚ C 317, 30.12.2003, s. 1.

- (15) V bode 26 rámca pre stavbu lodí sa ustanovuje, že *regionálnu pomoc pre stavbu lodí, opravu lodí alebo konverziu lodí je možné pokladať za zlučiteľnú so spoločným trhom len vtedy, ak sa pomoc poskytuje na investície do modernizácie existujúcich lodeníc, ktoré nie sú spojené s finančnou reštrukturalizáciou príslušnej lodenice (príslušných lodeníc), s cieľom zvýšiť produktivitu existujúcich zariadení.*
- (16) Intenzita pomoci nemôže prekročiť 22,5 % v regiónoch uvedených v článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES alebo príslušnú maximálnu regionálnu hranicu pomoci, podľa toho, ktorá hodnota je nižšia. Pomoc musí byť ďalej ohraňovaná na výdavky oprávnené na podporu, ako sa uvádza v uplatňovaných smerniciach Spoločenstva o regionálnej pomoci (regionálne usmernenia)⁽³⁾.
- (17) Aby bola investícia oprávnená na pomoc podľa rámca pre stavbu lodí v kombinácii s regionálnymi usmerneniami, musí spĺňať tieto kumulatívne požiadavky:
- a) byť obmedzená na modernizáciu a vylepšenie lodenice s cieľom zvýšiť produktivitu zariadení lodenice;
 - b) byť obmedzená na existujúce lodenice a existujúce zariadenia;
 - c) byť obmedzená na investície do fixných aktív: pôda, budovy a stroje/zariadenia;
 - d) nepredstavovať len výmenu odpísaných aktív;
 - e) nebyť prepojená s finančnou reštrukturalizáciou a
 - f) byť obmedzená na náklady nákupu aktív na základe trhových podmienok.
- (18) Komisia má pochybnosti, či je možné všetky náklady notifikovaného investičného projektu považovať za oprávnené na regionálnu pomoc. Komisia má konkrétne pochybnosti o tom, či niektoré z komponentov (dielčie projekty DP 01, DP 05 a DP 09) majú za cieľ zvýšenie produktivity existujúcich zariadení a či sú z toho dôvodu splnené požiadavky uvedené v odseku 17 písm. a) a b).
- (19) Jediným cieľom dielčieho projektu DP 01, ktorý predstavuje polovicu investičných nákladov, je jednoznačne rozšíriť výrobnú kapacitu lodenice. Dielčí projekt DP 01 pozostáva z rozšírenia lodenice vybudovaním nového pracoviska na mieste, ktoré sa doteraz na výrobu nepoužívalo. Preto má Komisia pochybnosti, či je vybudovanie takéhoto zariadenia možné považovať za opatrenie určené na zvýšenie produktivity existujúcich zariadení.
- (20) Dielčí projekt DP 05 pozostáva z nákupu horizontálnej vyvrtávačky, ktorú spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. doteraz prenajímala. Komisia sa domnieva, že tento dielčí projekt nenahrádza existujúce zariadenie novým, výkonnejším zariadením. Preto zrejme nejde o investíciu do modernizácie s cieľom zvýšenia produktivity existujúceho zariadenia, ale len o výmenu prenajatého zariadenia za zariadenie vo vlastníctve spoločnosti.
- (21) Napokon dielčí projekt DP 09 pozostáva zo zriadenia nového pracoviska na zváranie hliníka a nového pracoviska na zváranie nerezu. Táto časť výroby bola doteraz predmetom subdodávok. Komisia má pochybnosti, či, tak ako v prípade dielčieho projektu DP 05, sa dielčí projekt DP 09 skutočne týka investícií do modernizácie s cieľom zvýšenia produktivity existujúceho zariadenia. Komisia v tomto štádiu zvažuje, či investícia nepredstavuje len výmenu prenajatého zariadenia za zariadenie vo vlastníctve spoločnosti, ktorá nevedie k zvýšeniu produktivity.
- (22) V regionálnych usmerneniach sa počiatočná investícia definuje ako investícia na zriadenie nového podniku, rozširovanie existujúceho podniku alebo racionalizácia, diverzifikácia alebo modernizácia existujúceho podniku (bod 4.4 regionálnych usmernení). Podľa rámca pre stavbu lodí ako *lex specialis* k regionálnym usmerneniam sa oprávnené výdavky obmedzujú na projekty modernizácie. Z tohto dôvodu je konkrétne pomoc na zriadenie nového výrobného zariadenia v sektore stavby lodí vylúčená z oprávnenosti. Komisia má pochybnosti, či dielčie projekty DP 01, DP 05 a DP 09 zodpovedajú požiadavke ustanovenej v odseku 26 rámca pre stavbu lodí, aby sa investície vzťahovali len na modernizáciu a vylepšenie existujúcich lodeníc zameranú na zvýšenie produktivity existujúcich zariadení.
- (23) Komisia ďalej v tomto štádiu dospela k záveru, že časť investícií zvýši kapacitu spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s. a má pochybnosti, či by uvedené zvýšenie kapacity bolo zlučiteľné s rámcom pre stavbu lodí. Komisia má pochybnosti, či sú dielčie projekty DP 01, DP 02 a DP 03 oprávnené na regionálnu pomoc, pretože vedú k zvýšeniu technologickej kapacity spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s.
- (24) Pokiaľ ide o dielčí projekt DP 01, základným cieľom tejto investície je vytvorenie novej výrobnéj kapacity. Dielčí projekt DP 02 pozostáva z nákupu nového komorového tryskača, ktorý je súčasťou zariadenia s názvom *Automatizovaný systém predúpravy hutného materiálu*. Investíciou sa zvýši kapacita tohto zariadenia, ale tiež jeho účinnosť, pretože bude viesť k úsporám materiálu a energie a bude mať environmentálny prínos. Dielčí projekt DP 03 pozostáva z vybudovania nových energetických terminálov na existujúcich odstavených kolajach s cieľom zvýšiť ich kapacitu. Podľa slovenských orgánov ďalšie dielčie projekty nemajú vplyv na výrobnú kapacitu spoločnosti Slovenské lodenice Komárno, a.s., keď sa posudzujú osobitne.
- (25) Podľa bodu 3 písm. a) úvodu rámca pre stavbu lodí, určité špecifické faktory ovplyvňujúce sektor stavby lodí by sa mali odraziť v politike Komisie o kontrole štátnej pomoci. Takéto špecifické faktory podľa rámca o stavbe lodí sú *inter alia* periodicky opakujúca sa nadmerná kapacita, stlačené ceny a deformácie obchodu na svetovom trhu stavby lodí. Komisia uvádza, že priemysel stavby lodí má cyklický charakter, kde obdobia rastu sú pravidelne nasledované obdobiami poklesu ekonomickej aktivity. Súčasná situácia na svetovom trhu je charakterizovaná vysokou úrovňou nových objednávok, vyšších cien a malou alebo žiadnou voľnou kapacitou. Primerane by sa však mali zohľadniť aj predpovede uvádzajúce rastúce nadmerné kapacity v najbližších rokoch, a to najmä ako výsledok investícií v Číne a ďalších ázijských krajinách.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 74, 10.3.1998, s. 9.

- (26) Komisia vo svojej doterajšej praxi mohla pri schvaľovaní regionálnej investičnej pomoci v sektore stavby lodí dospieť k pozitívnemu záveru, že príslušné investície nevedli k zvyšovaniu kapacity (*).
- (27) Komisia sa v tomto štádiu domnieva, že by mala analyzovať vplyv investície, ktorá sa má vykonať s pomocou štátu, na kapacitnú situáciu príslušnej lodenice. Pri posudzovaní zlučiteľnosti predmetnej pomoci s rámcom pre stavbu lodí musí Komisia pozorne prehodnotiť rozsah, v ktorom takéto potenciálne zvýšenie kapacity môže viesť k narušeniu hospodárskej súťaže na trhu.
- (28) Na druhej strane Komisia tiež musí starostlivo prehodnotiť účinky tohto konkrétneho projektu na regionálny rozvoj (oddiel 2 regionálnych usmernení). Komisia v tomto štádiu uvádza, že projekt zrejme prispieva k regionálnemu rozvoju tým, že vytvára početné pracovné príležitosti v regióne s mierou nezamestnanosti 14 %. Investícia bude zachovaná na mieste najmenej počas 5 rokov.
- (29) Komisia uvádza, že na základe informácií, ktoré sú v tomto štádiu dostupné, zostávajúce dielčie projekty zrejme spĺňajú kritéria oprávnenosti uvedené v odseku 17 písm. a) a b). Komisia podobne uvádza, že všetky notifikované dielčie projekty zrejme spĺňajú kritéria oprávnenosti uvedené v odseku 17 písm. c) až f).
- (30) Vzhľadom na pochybnosti Komisie v súvislosti s oprávnenosťou časti investičného projektu na regionálnu pomoc má Komisia takisto pochybnosti o tom, či je dodržaná maximálna intenzita pomoci vo výške 22,5 %

z oprávnených nákladov, ako je stanovené v rámci pre výstavbu lodí.

- (31) Spoločnosť Slovenské lodenice Komárno, a.s. požiadala o štátnu pomoc pred začatím prác na projekte a prispieva viac než 25 % na financovanie projektu, v súlade s bodom 4.2 regionálnych usmernení.

IV. ROZHODNUTIE

- (32) Na základe uvedených dôvodov má Komisia pochybnosti, či je plánovaná pomoc zlučiteľná so spoločným trhom.
- (33) Na základe uvedených úvah a konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES Komisia žiada Slovenskú republiku, aby do jedného mesiaca od doručenia tohto listu predložila svoje pripomienky a poskytla všetky informácie, ktoré môžu pomôcť pri hodnotení pomoci. Žiada, aby slovenské orgány bezodkladne predložili kópiu tohto listu potenciálnemu príjemcovi pomoci.
- (34) Komisia pripomína, že zainteresované strany bude informovať uverejnením tohto listu a jeho zhrnutia v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Komisia bude tiež informovať zainteresované strany v krajinách EZVO, ktoré sú signatármi dohody o EHP, uverejnením oznamu v prílohe EHP k *Úradnému vestníku Európskej únie*, ako aj Dozorný orgán EZVO zaslaním kópie tohto listu. Všetky tieto zainteresované strany Komisia takto vyzve, aby predložili svoje pripomienky do jedného mesiaca od dátumu tohto uverejnenia.”

(*) Pozri napríklad C 23/2001 Flender Werft Lübeck, Ú. v. ES L 203, 1.8.2000, s. 60, N 306/2002 spoločnosť Flensburger Schiffbaugesellschaft mbH & Co. KG (Nemecko), Ú. v. ES C 277, 14.11.2002, s. 2, N 383/2002 spoločnosť Neorion Shipyards, Ú. v. EÚ C 6, 10.1.2004, s. 21, N 617/2003 spoločnosť Lamda Shipyard, Ú. v. EÚ C 24, 29.1.2005, s. 5.

STATLIGT STÖD – TYSKLAND

Statligt stöd C 25/2006 (ex E 1/2006) – Riktlinjer för statligt regionalstöd för 2007–2013 – Medlemsstaten godtar inte lämpliga åtgärder – Inledande av det formella granskningsförfarandet enligt artikel 88.2 i EG-fördraget

Uppmaning enligt artikel 88.2 i EG-fördraget att inkomma med synpunkter

(2006/C 194/06)

(Text av betydelse för EES)

Genom en skrivelse av den 15 juni 2006, som återges på det giltiga språket på de sidor som följer på denna sammanfattning, underrättade kommissionen Tyskland om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 vad gäller tillämpningen från den 31 december 2006 av alla befintliga regionala stödordningar, i den mån förslaget om lämpliga åtgärder inte iaktas i dessa stödordningar från och med den 1 januari 2007.

Dessa lämpliga åtgärder är från den 1 januari 2007 följande:

1. Utan att det påverkar artikel 10.2 i förordning (EG) 70/2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag, ändrad genom förordning (EG) 364/2004 och artikel 11.2 i förordning (EG) 2204/2002 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt sysselsättningsstöd, skall medlemsstaterna tidsbegränsa tillämpningen av alla gällande regionala stödordningar som beviljas senast den 31 december 2006.
2. När miljöstödsordningar gör det möjligt att bevilja regionalt investeringsstöd för miljöinvesteringar enligt fotnot 29 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till skydd för miljön skall medlemsstaterna ändra de relevanta stödordningarna för att säkerställa att stöd kan beviljas först efter den 31 december 2006 om det är förenligt med den nya regionala stödkarta som gäller den dag stödet beviljas.
3. Medlemsstaterna skall vid behov ändra andra befintliga stödordningar för att säkerställa att eventuella regionalt betingade ökningsåtgärder som dem som godkänns för utbildningsstöd, stöd till forskning och utveckling eller miljöstöd får beviljas först efter den 31 december 2006 på områden som är stödberättigade enligt artikel 87.3 a eller 87.3 c i enlighet med de regionala stödkartor som kommissionen antagit och som gäller den dag då stödet beviljas.

Kommissionens beslut är en följd av att Tyskland inte har lämnat sitt uttryckliga och ovillkorliga samtycke till ovan nämnda förslag.

Berörda parter kan **inom tio arbetsdagar** från dagen för offentliggörandet av denna sammanfattning och den därpå följande skrivelsen inkomma med sina synpunkter. Synpunkterna skall sändas till följande adress:

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Registreringsenheten för statligt stöd och direktorat G – statligt stöd I – enhet G1
B-1049 Bryssel
Faxnr: (32-2) 296 12 42

Synpunkterna kommer att meddelas Tyskland. Den berörda part som inkommer med synpunkter kan skriftligen begära konfidentiell behandling av sin identitet, med angivande av skälen för begäran.

SJÄLVA SKRIVELSE

Absatz 1 EG-Vertrag und dem Verfahren der Artikel 17 und 18 der Verordnung (EG) Nr. 659/1999 (¹) folgende zweckdienlichen Maßnahmen vor:

¹1. Am 21. Dezember 2005 nahm die Kommission die Leitlinien für staatliche Beihilfen mit regionaler Zielsetzung für die Jahre 2007-2013 an.

(a) Unbeschadet des Artikels 10 Absatz 2 der Verordnung (EG) Nr. 70/2001 über die Anwendung der Artikel 87 und 88 EG-Vertrag auf staatliche Beihilfen an kleine

2. Mit Schreiben vom 6. März 2006 (D(06)222) schlug die Kommission allen Mitgliedstaaten gemäß Artikel 88

(¹) ABl. L 83 vom 27.3.1999, S. 1.

und mittlere Unternehmen, geändert durch Verordnung (EG) Nr. 364/2004, und Artikel 11 Absatz 2 der Verordnung (EG) Nr. 2204/2002 über die Anwendung der Artikel 87 und 88 EG-Vertrag auf Beschäftigungsbeihilfen befristen die Mitgliedstaaten die Anwendung aller bestehenden Regionalbeihilferegulungen auf Beihilfen, die bis zum 31. Dezember 2006 gewährt werden.

- (b) Soweit Umweltschutzbeihilferegulungen die Gewährung regionaler Investitionsbeihilfen für Umweltinvestitionen gemäß Fußnote 29 des Gemeinschaftsrahmens für staatliche Umweltschutzbeihilfen gestatten, ändern die Mitgliedstaaten die einschlägigen Regulungen um sicherzustellen, dass Beihilfen nach dem 31. Dezember 2006 nur gewährt werden können, wenn sie in Einklang mit der neuen, zum Zeitpunkt der Beihilfegewährung geltenden Fördergebietskarte stehen.
- (c) Die Mitgliedstaaten ändern erforderlichenfalls andere bestehende Beihilferegulungen um sicherzustellen, dass etwaige Regionalzuschläge, wie sie für Ausbildungsbeihilfen, Forschungs- und Entwicklungsbeihilfen oder Umweltschutzbeihilfen zulässig sind, nach dem 31. Dezember 2006 nur in Einklang mit den von der Kommission genehmigten und zum Zeitpunkt der Beihilfegewährung geltenden Fördergebietskarte in Fördergebieten gemäß Artikel 87 Absatz 3 Buchstaben a oder c gewährt werden können.
3. Die Regierung Ihres Landes wurde aufgefordert, den vorgeschlagenen zweckdienlichen Maßnahmen innerhalb eines Monats nach Erhalt des Schreibens ausdrücklich und vorbehaltlos zuzustimmen. Mit Schreiben vom 27. April 2006 (D/53569) erinnerten die Kommissionsdienststellen Ihre Regierung an die Aufforderung und baten erneut darum, die Annahme der Maßnahmen — innerhalb von 10 Arbeitstagen — zu bestätigen.
4. Mit Schreiben vom 9. Mai 2006, das bei der Kommission am 10. Mai 2006 unter Zeichen A/33589 registriert wurde, hat die Regierung Ihres Landes die zweckdienlichen Maßnahmen teilweise angenommen. Die Annahme der unter Ziffer 2 Buchstaben b und c genannten Maßnahmen erfolgte vorbehaltlos, die Annahme der Maßnahmen unter Ziffer 2 Buchstabe a nur teilweise. Insbesondere lehnte es Ihre Regierung ab, die zweckdienlichen Maßnahmen betreffend Regionalbeihilferegulungen für staatliche Bürgschaften, öffentliche Darlehen und öffentliche Beteiligungen anzunehmen. Die Bundesregierung begründete ihre Ablehnung in erster Linie mit ihrer Sorge um die Ausgrenzung dieser Bürgschaften, Darlehen und Beteiligungen vom Anwendungsbereich des Entwurfs einer Freistellungsverordnung für regionale Investitionsbeihilfen. Ferner erfolgte die Zustimmung zu den unter Ziffer 2 Buchstabe a genannten Maßnahmen in Bezug auf Regionalbeihilferegulungen für staatliche Bürgschaften, öffentliche Darlehen und öffentliche Beteiligungen in dem Verständnis, dass bestehende, aufgrund der Gruppenfreistellungsverordnungen für KMU und Beschäftigungsbeihilfen freigestellte Regionalbeihilferegulungen nach Ende des Jahres 2006 sechs Monate lang weiter angewendet werden können. Gegenwärtig ist unklar, ob die Bundesregierung damit meint, dass die Geltungsdauer der für den Zeitraum 2004–2006 genehmigten Fördergebietskarte für diese unter die Gruppenfreistellungsverordnungen fallenden Regulungen um sechs Monate verlängert werden sollte. Eine Verlängerung wäre mit der Entscheidung der Kommission von 6. März 2006 über zweckdienliche Maßnahmen nicht vereinbar. Dort steht ausdrücklich, dass alle Beihilfen, die nach den Bestimmungen für das Auslaufen der Freistellungsverordnungen gewährt werden sollen, in Einklang mit der zum Zeitpunkt der Beihilfegewährung geltenden Fördergebietskarte stehen müssen.
5. Für den Fall, dass Ihre Regierung die ausdrückliche und vorbehaltlose Annahme nicht bestätigt oder keine Antwort innerhalb der festgelegten Frist eingeht, kündigte die Kommission nach Artikel 19 Absatz 2 der Verordnung (EG) Nr. 659/1999 die Einleitung des förmlichen Prüfverfahrens nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag an, und zwar in Bezug auf alle Regionalbeihilferegulungen, Umweltschutzbeihilferegulungen, die regionale Investitionsbeihilfen erlauben, und andere bestehende Beihilferegulungen, die Regionalzuschläge gestatten, sofern diese Regulungen ab 1. Januar 2007 nicht mit den vorgeschlagenen zweckdienlichen Maßnahmen in Einklang stehen.
6. Da Ihre Regierung den vorgeschlagenen Maßnahmen nicht ausdrücklich und vorbehaltlos zugestimmt hat, bezweifelt die Kommission aus nachstehenden Gründen, dass die bestehenden Regionalbeihilferegulungen ab 1. Januar 2007 noch mit dem Gemeinsamen Markt vereinbar sind.
7. Die neuen Leitlinien für staatliche Beihilfen mit regionaler Zielsetzung für die Jahre 2007–2013 unterscheiden sich wesentlich von den Leitlinien für Regionalbeihilfen aus dem Jahr 1998, insbesondere in Bezug auf die Förderfähigkeit von Gebieten, die Beihilfeintensitäten, die Definition der förderfähigen Ausgaben, den Anreiz zu Investitionen, große Investitionsvorhaben, Betriebsbeihilfen, Kumulierung und Transparenz. Aufgrund der veränderten wirtschaftlichen und sozialen Umstände in der EU scheint es darüber hinaus erforderlich zu sein, die Rechtfertigung für alle Regionalbeihilferegulungen — einschl. sowohl Investitions- als auch Betriebsbeihilferegulungen — sowie ihre Wirksamkeit zu überprüfen.
8. Ferner ist es nach Auffassung der Kommission von wesentlicher Bedeutung, dass nach dem 31. Dezember 2006 überall in der EU dieselben Vorschriften für Regionalbeihilfen gelten. Da alle anderen Mitgliedstaaten die Vorschläge der Kommission angenommen haben, besteht eindeutig die Gefahr einer Ungleichbehandlung, sollte die Regierung Ihres Landes weiter die derzeit gültigen Vorschriften anwenden.
9. Mangels klarer Erläuterungen von Seiten Ihrer Regierung zu den Gründen, aus denen sie die Vorschläge nur teilweise angenommen hat, ist die Kommission gemäß Artikel 19 Absatz 2 der Verfahrensverordnung aus den dargelegten Gründen und im Sinne der Gleichbehandlung aller Mitgliedstaaten weiterhin der Auffassung, dass die vorgeschlagenen zweckdienlichen Maßnahmen notwendig sind, um die Vereinbarkeit der fraglichen Beihilfe Regulungen mit dem Gemeinsamen Markt sicherzustellen.

10. Die Kommission hat daher beschlossen, in Bezug auf die Anwendung aller bestehenden (im Sinne von Artikel 1 Buchstabe b Verfahrensverordnung) Regionalbeihilferegelungen nach dem 31.12.2006 das Verfahren nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag einzuleiten.

SCHLUSSFOLGERUNG

11. Aus den vorstehenden Gründen fordert die Kommission die Regierung Ihres Landes im Rahmen des Verfahrens nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag auf, binnen 10 Arbeitstagen nach Erhalt dieses Schreibens Stellung zu nehmen. Die Kommission bedauert, dass diese Frist nicht verlängert werden kann. In Anbetracht der vorausgegangenen Zusammenarbeit und Konsultation und zur

Umsetzung eines effizienten Regelwerks für den Zeitraum nach 2007 hält die Kommission die Frist für angemessen.

12. Die Kommission macht Ihre Regierung darauf aufmerksam, dass sie alle Betroffenen durch Veröffentlichung dieses Schreibens und einer aussagekräftigen Zusammenfassung im Amtsblatt der Europäischen Gemeinschaften von dem Vorgang in Kenntnis setzen wird. Außerdem wird sie die Betroffenen in EFTA-Staaten, die das EWR-Abkommen unterzeichnet haben, durch Veröffentlichung einer Bekanntmachung in der EWR-Beilage zum Amtsblatt und die EFTA-Überwachungsbehörde durch Übermittlung einer Kopie dieses Schreibens informieren. Alle Betroffenen können dann innerhalb von 10 Arbeitstagen nach dem Datum der Veröffentlichung eine Stellungnahme abgeben."

Meddelande om inflationsjustering av vissa belopp som fastställs i Liv- och skadeförsäkring-direktiven

(2006/C 194/07)

I enlighet med artikel 30 i direktiv 2002/83/EG ⁽¹⁾ om livförsäkring gjordes 2005 en översyn av det belopp i euro som fastställs i artikel 29.2 för att ta hänsyn till förändringar i det europeiska konsumentprisindex för samtliga medlemsstater som offentliggörs av Eurostat. Till följd av översynen höjs det beloppet i euro från 3 000 000 euro till 3 200 000 euro. Kommissionen har informerat Europaparlamentet och rådet om översynen och det justerade beloppet.

I enlighet med artikel 17a i direktiv 73/239/EEG ⁽²⁾ om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring, ändrad genom direktiv 2002/13/EG ⁽³⁾, gjordes 2005 en översyn av de belopp i euro som fastställs i artikel 16a.3 och 16a.4 samt artikel 17.2 för att ta hänsyn till förändringar i det europeiska konsumentprisindex för samtliga medlemsstater som offentliggörs av Eurostat. Till följd av översynen höjs det belopp i euro som fastställs i artikel 16a.3 från 50 000 000 euro till 53 100 000 euro. Det belopp i euro som fastställs i artikel 16a.4 höjs från 35 000 000 euro till 37 200 000 euro. De belopp i euro som fastställs i artikel 17.2 höjs från 2 000 000 euro till 2 200 000 euro och från 3 000 000 euro till 3 200 000 euro. Kommissionen har informerat Europaparlamentet och rådet om översynen och de justerade beloppen.

⁽¹⁾ EGT L 345, 19.12.2002, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 228, 16.8.1973, s. 3.

⁽³⁾ EGT L 77, 20.3.2002, s. 17.

Omstruktureringsåtgärder**Beslut om en omstruktureringsåtgärd avseende Faro Compagnia di Assicurazioni e Riassicurazioni s.p.a.**

(Offentliggörande enligt artikel 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/17/EG av den 19 mars 2001 om rekonstruktion och likvidation av försäkringsföretag)

(2006/C 194/08)

Försäkringsföretag	Faro Compagnia di Assicurazioni e Riassicurazioni s.p.a. con sede in Genova, Via Fieschi n. 3/9 I-16121
Datum och ikraftträdande dag för beslutet samt typ av beslut	Förordning av den 28 juli 2006 utfärdad av Departementet för ekonomisk utveckling avseende upplösningen av sorgan ansvariga för administration och kontroll ISVAP's beslut av den 28 juli 2006 avseende utseendet av en speciell kommissionär och en tillsynscommitte Ikraftträdande: 28 juli 2006
Behöriga myndigheter	Ministero dello Sviluppo Economico Direzione generale per il commercio, le assicurazioni e i servizi Via Sallustiana, 53 I-00187 Roma
Tillsynsmyndighet	Istituto per la vigilanza sulle assicurazioni private e di interesse collettivo Via del Quirinale, 21 I-0087 Roma
Utsedd administratör	Prof. Angelo Pace Via Fieschi n. 3/9 I-16121 Genova
Tillämplig lag	Italien Art. 231 e seguenti del decreto legislativo 7 settembre 2005, n. 209

Beslut om att inte göra invändningar mot en anmäld koncentration
(Ärende COMP/M.4207 – Campina/Fonterra Co-operative Group/JV)

(2006/C 194/09)

(Text av betydelse för EES)

Kommissionen beslutade den 2 juni 2006 att inte göra invändningar mot den anmälda koncentrationen ovan och att förklara den förenlig med den gemensamma marknaden. Beslutet grundar sig på artikel 6.1 b i rådets förordning (EG) nr 139/2004. Beslutet i sin helhet finns endast på engelska och kommer att offentliggöras efter det att alla eventuella affärshemligheter har tagits bort. Det kommer att finnas tillgängligt

- på kommissionens webbplats för konkurrens (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Denna webbplats ger olika möjligheter att hitta enskilda beslut i koncentrationsärenden, även uppgifter om företag, ärendenummer, datum och sektorer,
 - i elektronisk form på EUR-Lex webbplats, under dokument nummer 32006M4207. EUR-Lex ger tillgång till gemenskapsrätten via Internet. (<http://ec.europa.eu/eur-lex/lex>)
-

III

(Upplysningar)

KOMMISSIONEN

INBJUDAN ATT LÄMNA PROJEKTFÖRSLAG – GD EAC nr 45/06

Beviljande av bidrag till inrättande och utveckling av plattformar och åtgärder för att främja och stödja rörlighet för lärlingar och andra ungdomar som genomgår grundläggande yrkesutbildning

(2006/C 194/10)

1. Syfte och beskrivning

Denna inbjudan avser bidrag till cirka ett dussin förslag om inrättande och utveckling av partnerskap, konsortier eller plattformar för försöksverksamhet och försöksinsatser, huvudsakligen med medverkan av ekonomiska aktörer, särskilt små företag och hantverksföretag, för att främja och utveckla rörlighet för ungdomar som genomgår grundläggande yrkesutbildning.

2. Vem kan söka bidrag?

Följande organisationer kan ingå i plattformarna:

- Handelskammare, hantverkarskammare eller andra branschorganisationer,
- anordnare av yrkesutbildning (offentliga, privata, branschvisa osv.),
- tillsynsorgan för yrkesutbildningar,
- offentliga, privata eller halvprivata organisationer som medverkar i främjandet och utvecklingen av yrkesutbildning och rörlighet för lärlingar och andra ungdomar oms genomgår grundläggande yrkesutbildning.

De sökande ska vara juridiska personer och etablerade i någon av Europeiska unionens 25 medlemsstater.

3. Budget och projektens löptid

Den totala budgeten för finansiering av projekt uppskattas till **1 600 000 EUR**.

Det högsta bidragsbeloppet är 150 000 EUR per projekt (dock högst 75 % av de kostnader som man kan få bidrag till). Av den totala budgeten ska 10 % gå till finansiering av informations- och spridningsverksamhet.

Projektet får pågå i högst 21 månader. Verksamheten måste inledas under perioden 1 december 2006 - 1 mars 2007.

4. Sista ansökningsdag

Ansökningarna ska skickas till kommissionen senast den 28 september 2006.

5. Övriga upplysningar

Den fullständiga texten till denna inbjudan samt ansökningsblanketter finns på webbadressen

http://ec.europa.eu/education/programmes/calls/4506/index_en.html.

Ansökan måste följa specifikationerna i den fullständiga inbjudan och den ska lämnas in på avsett formulär.
